¶ Hoc autē[a] etiā tua beatitudo cognoſcēs ⁊ ipſa cuſtodiat in hac feliciſſima ciuitate ⁊ eiꝰ[b] ꝯfinia vtatur a deo amabiles ciuitatū metropolitas quoꝝ ipſe ſuſcepiſti ordinationē proponēs ꝓprijs literis hanc nr̄am ſacrā legē. Verū illi ſub ſe cōſtitutis ep̄is hec nuncient/ vt ex paucis literis vna cōtinuatio legis ad omnez ꝑueniat ditionez[c]. Sed etiā accelerari lites ſancimꝰ monachis illibatꝭ vt nō mens eoꝝ[d] occupet circa litis ſolicitudinē: ſed velociter liberati ſacris operibus obſecundet[e]. ¶ Sciant igit qui p̄ter hec aliqd egerint: ſiqdem iudex ſit qui talē proferre ſentētiam[f] p̄ſumpſerit: quia ab adminiſtratione repellit tāq̄ diuinitati cōtumeliā faciēs: ⁊ pena .x. librarū auri vna cū officio ſuo mulctabitur: ſacratiſſimo nr̄o danda erario. executores aūt preſumētes offerre oīno admonitionē ab ipſis deo amabilibꝰ epiſcopis/ prohibeant ⁊ retrudant[g] in locis (que decanica nūcupant) penas cōpetētes paſſuri: exactionem nullam decetero agere ꝑmittendi. ¶ Hac valente lege[h] ſi qs cū aliquo reuerēdiſſimorum monachorū aut virginū aut mulierum oīno ſacrarum: ⁊ in venerabiliuz monaſterijs habitātiū habuerit cauſam. De clericis etenim ⁊ ordine cōuentionis eoꝝ iā leges cōſcripſimus quas valere ⁊ firmas eſſe om̄i volumꝰ modo. Scripta exēplaria viro clariſſimo Joāni p̄fecto ſacroꝝ orientis p̄torio ſecūdo excōſuli ordinario ⁊ patricio. Scripta exemplaria baſilidi glorioſiſſimo magiſtro ſacroruz officioruz p̄fecto vrbis. Scripta exēplaria Lōgino glorioſiſſimo.

¶ De queſtore[i]. Titu. viij.

☞ Officiū queſtoris in ingrēdis perſonis in vrbe cōſtantino. manentibus cōſiſtit: ⁊ ſi conſtantino. ciuitatis ſunt ciues eoꝝ cauſas ⁊ negocia celeriter expedire: extraneos ad ſuas prouincias cum ſuis bonis remittere ⁊ alios expellere: ⁊ validos ⁊ potētes opari facere: exceptis īfirmis corporis qui dimittit debent. Bar.

Idem. A. Jo. pre. pretorio ſcdo.

Cuz dei auxilio[k] ſemper omnem facimꝰ ꝓuidentiā vt ſubiecti ab eius clementia traditi nobis illeſi ſeruent: itaq̄ ⁊ leges ponimꝰ omni in eis[l] curantes iuſtitia: ⁊ quod paulatim † labitur reparare[m] feſtinamus: inſuꝑ etiaz adminiſtratiōes inuenimus que caſtigantes qd̄ inhonoratū eſt mediocriora[n] faciūt delicta quale videlicet aliqd[o] p̄tores[p] populi in hac feliciſſima magna vrbe vtiliſſimo ex ipſo reruz experimento omnibus regiam hanc ciuitatē noſtrā habitantibꝰ approbatum[q]. ¶ Ex hoc igitur exp̄imēto ⁊ aliud quidaz medela egens moliri ⁊ adinuenire legi ⁊ cingulo iuſtuz exiſtimauimus. Jnuenimꝰ enī: q2 paulatim ꝓuincie qdem ſuis habitatoribus ſpoliant. magna v̄o hec ciuitas noſtra populoſa[r] eſt turbis diuerſoꝝ hominuz ⁊ maxime agricolarū ſuas ciuitates ⁊ culturas relinquentiū. Hec ad p̄ntem legē nos reſpicere ꝓcurauerunt: ⁊ ad cingulum[s] qd̄ nunc a nobis pene nouatū eſt: cui nō piget nos de publico et annonas dare ⁊ ad ſufficiētis officiuz cōſtituere: ⁊ ex negligētia eius ꝑiculū releuare. cingulo etenī ⁊ hoc accipiēti q̄ſtoris imponimus[t] nomen: ſic enī ⁊ initiū eū inueniētes dicimꝰ autez priſcis t̄pibꝰ vocabāt inqſitores ad hoc veniētes officiū. Volumus aūt cingulū habētes reſpiciētes hoc ad deū nr̄mq̄ timorē ⁊ legez reqrere ad magnā hāc ciuitatē ex q̄cūq̄ ꝓuincia ſint viros/ ſiue mulieres/ aut clericos/ ſeu monachos/ vel monachas/ ſiue externarū[v] ciuitatū aduocatos aut alterius cuiuſcunq̄ fortune vel dignitatis exiſtāt: ⁊ ꝑſcrutari qui ſint: aut vn̄ venerint: ⁊ qua occaſione. ⁊ ſiqdē agricole ſint intēdere quibus[x] noſtroꝝ iudicū horū[y] cōpetunt lites: ⁊ his īminere velociterq̄ eos eripere difficultatibꝰ ꝓpter quas huc venerūt: ⁊ feſtināter vnde venerūt eos remittere cōpetentiā fruentes[z]. Si v̄o aliq ſint agricole ꝯſtituti ſub dn̄is ⁊ egentes eis[a] ad hanc venerūt regiā ciuitatē ꝑparare poſſeſſores citius eas diſcernere[b] pro qbꝰ venerūt cauſas ⁊ remittere merētes[c] mox q̄ iuſta ſunt. Si vero forſitan ad reſultationē poſſeſſoꝝ venerunt: ⁊ aduerſus eos dicāt cauſas: ſiqdem multitudo ſit plures qdem remittere ꝯtinuo ad ꝓuinciā: duobus aut tribus relictis: qui ſc̄m collitigātiū ſchema[d] litē exerceāt[e]: ita eū īminere litis[f] auditori ⁊ ꝓcurare citius incidi[g] negocia vt nō longitudo eis fiat t̄poris ⁊ maxime agricolis: quorū ⁊ hic p̄ntia ſuperflua ⁊ agriculture vacatio dānum ⁊ ipſis ⁊ poſſeſſiōibꝰ facit. Si v̄o neq̄ agricolarū ſit adueniēs multitudo ſed qdā forſitan alij: aut etiā litigaturi aduerſus alios ⁊ hic tardēt nō qeſcere: ſed cū oī inſtantia iudices vrgere: cū feſtinatiōe eos cōtentionibꝰ abſoluere: ⁊ litibꝰ liberatos remittere in ſuas ciuitates ⁊ ꝓuincias habitare. ¶ Si v̄o forſan cū inſtiterint[h] auditores litis: aut agricolarū dn̄i[i] qui a nobis ſunt iudices ſtatuti vt ⁊ litigātes aut obſeruātes liberēt: ipſi aūt hoc differant ⁊[k] nō citius eos a litis obſeruatiōe liberauerint: tūc ipm qui a nobis in hoc cingulo cōſtitutus eſt deducere ad ſe litigātes aut agētes aliquo iure a poſſeſſoribus[l] ꝓinde nō merētes examinare: ⁊ citius diſponere pro qbus illi huic magne obſeruent ciuitati ad ſuas remittere p̄rias aut oīno ex qbus venerūt locis oībꝰ perēpto ad hoc priuilegio ⁊ fori p̄ſcriptiōe. ¶ Si v̄o vite occaſione aliq aut lites nō habētes in hac ſunt noſtra ciuitate vt[m] propter victum: aut eo qd̄ hic ad eorū deſideria non ſufficiat[n]. iā etiā petēt corpoꝝ eoꝝ ſtatū q̄lis qs eſt inſpicere: ⁊ ſiqdez valent eis corpora/ potentes autem ſufficere ad laborē ſunt: ſiqdem ſeruilia quorū fuerint cognoſcere quorum ſunt: ⁊ hos etiam inuitos poſſeſſionibus tranſmittere. ¶ Si v̄o liberi fortuna ⁊ ex aliqbus ciuitatibꝰ aut ꝓuincijs orti hos trāſmittere ad ꝓuincias ex qbus orti ſunt. ¶ Si v̄o huius terre fuerint ⁊ corporibus qdez validis

a ¶ Hoc autem. loquitur menne patriarche cōſtātinopolis: vt in intitulatione. ſ. eo.
b ¶ Et eius. ſ. ciuitatis.
c ¶ Ditionē. i. notitionē.
d ¶ Eorum. monachorū.
e ¶ Obſecundent. hec eadem ratio ⁊ in alijs clericis eſt: vt. C. de epiſ. ⁊ cle. l. omnes qui vbicunq̄.
f ¶ Sententiā. ad monachos miſſam vt ad iudiciū veniāt ciuilis iudicis reſpōſuri. ⁊ ſi ep̄s rōnem nō fecerit: aliꝰ iudex ciuilis erit iudex: vt. j. d̄ ſan. epiſ. §. ſi qs aūt pro pecuniaria cauſa. Accur.
g ¶ Retrudantur. ſ. executores iſti. Accur.
h ¶ Lege. eo ꝙ alij ſcripſerunt: quorū dicta noſtra ſunt: vt. C. de epiſ. ⁊ cle. l. cum clericis. ⁊ l. ſi qs. ⁊ l. oēs q vbicunq̄. q̄s leges facimꝰ: vt. C. de vete. iur. enu. l. ij. §. merito. ⁊ hodie eſt expedituz: vt. j. vt cleri. apud ꝓꝓri. epi. §. j.
i ¶ De queſtore. ¶ Hanc non lego: ſed qdā ſic. no. primo de dei auxilio. ſecūdo de reſcriptis reparādis: vt in prin. ⁊ tertio de veneranda canicie. i. ſenectute: vt. j. eo. §. ſi v̄o vite occaſionem. in fi.
k Cum dei auxilio. ſic. j. de armis. in prin. ⁊ C. de vete. iur. enu. l. j. in prin.
l ¶ Eis. ſubiectis.
Reparari debēt antiqua reſcripta.
m ¶ Reparare. arg. ꝓ reſcriptis. qd̄ dic vt. ſ. de here. ⁊ fal. §. ſemper igitur.
n ¶ Mediocriora. i. pauciora. ſic. C. de defen. ciui. per omnes.
o ¶ Aliquid. innouatuz.
p ¶ Pretores. repete caſtigatum dico per edicta ⁊ interdicta ſua.
q ¶ Approbatū. i. caſtigatum: dico approbatum ab omnibꝰ habitatoribꝰ ⁊c. Azo.
r ¶ Ex hoc igitur. populoſa: vt. ſ. de tabel. §. fi. ⁊ facit. ſ. de man. prin. §. fi. colla. iij.
s ¶ Ad cingulum. ſ. queſtorie dignitatis.
t ¶ Imponimus nomen. vt. ff. de orig. iu. l. ij. §. deinde cum.
v ¶ Externarum. al's extranearum. ff. de capti. l. non dubito.
x ¶ Quibus. ſ. aliquos noſtrorū iudicū. quibus ⁊c.
y ¶ Horum. ſ. agicolaruz.
¶ Cōcor. c. ꝯſuluit. extra d̄ iude.
z ¶ Fruentes. i. accipiētes que petita ſunt.
a ¶ Eis. ſcilz dominis: vt det ſibi agriculture agri permanentia inſtrumenta aratoria. Al.
b ¶ Diſcernere. confitendo vel negando. Azo.
c ¶ Merentes. vt. C. de re mili. tam collatores. ⁊. ff. qd̄ cuiuſq̄ vniuer. l. item §. j. arg. ff. ad muni. l. municipes. arg. C. de aduo. diuer. iudi. l. reſtituende.
d ¶ Schema. ff. de condi. ⁊ demon. municipibus.
e ¶ Exerceāt. ſcilicet queſtionem. Al.
f ¶ Litis. vt. C. de iura. calū. l. ij. ar. C. de auc. pre. l. vlti. ar. ff. de ope. no. nun. de pupillo. §. pedius.
g ¶ Incidi. i. decidi. vel determinari. Al.
h ¶ Inſtiterint. ſcilz queſtor. id eſt precepit iudici expedire ⁊ non fecit.
i ¶ Dn̄i. no. dn̄m eſſe iudicem agricolarum.
k ¶ Ipſum. ſ. q̄ſtorē. Al.
l ¶ A poſſeſſoribꝰ. ſ. incōtinenti.
m ¶ Ut. pro vtpote.
n ¶ Sufficiat. qñ hn̄t: naz nihil hn̄t vel parū. Azo.

vtant:vite aũt eis decens[a] nõ eſt occaſio hos nõ fruſtra eſſe terre opus[b] ꝑmittere:ſed tradere citi⁹ eos vt operũ publicoꝝ attinet artib⁹ ad miniſteriũ ⁊ prepoſitis panificantiũ ſtationũ/⁊ hortos operãtib⁹ alijſqꝫ diuerſis artib⁹ aut operib⁹ in qbus valent ſimul qdẽ laborare ſimul aũt ali:⁊ ſegnẽ ita ad meliorẽ mutare vitã. ¶ Si vͦ aliq noluerint obſeruare opibus quidẽ qb⁹ traditi ſunt hos ſectari[c] hac regia ciuitate/parcentes eñ eis ſancim⁹ vt nõ ſegnitie eos ad illicitos act⁹ ĩpellentes leges eos abripiãt ad penas nr̃is tradẽtes iudicib⁹:leſos autẽ aut leſas corpore aut canicie graues[d] hos ſine moleſtia eſſe iubemus in hac bona ciuitate:aut ſic agere volẽtib⁹ aſcribẽdos ⁊ alioꝝ ſingulos ĩterrogare qua venerint grã:⁊ ĩqſitis que digna ſunt ſup eis agere vt nõ pigri hic ſedeãt:ſed cõpetentia agentes ad ꝓprias reuertant ꝓuincias. ¶ Si vͦ aliq aut in hac habitãtiũ ciuitate:aut etiã de foris veniẽtiũ inculpent aliq̃s tanqꝫ ab eis[e] dãnificati per occaſionem forte eoꝝ que dicunt ſportalia:aut etiã ⁊ h̃ leſionuz ⁊ dicãt eos aut ꝑuaricari ꝓ his nr̃as leges:aut etiã ſine iudiciali ꝑcepto admonitionẽ eis offerre/querere ſubtiliter hoc delinquẽtes cuiuſcũqꝫ fuerint dignitatis aut militie ⁊ ſub q̊ cõſtituti ſunt cingulo/eoſqꝫ ſimul qdẽ cõphẽdere:ſimul aũt poſt ꝓbatiões interminatas ſm nr̃as leges exigere penas:nullo cõpetẽtiũ eis iudicũ defendere eos valẽte:⁊ tã illeſos ſuare eos q iniuſtitiã paſſi ſunt recipientes q̃ ↄtra legẽ exacti ſunt qꝫ penas nr̃is diffinitas ↄſtõnibus ſupexigere:ac de eis referre vbi ꝓſpeximus dãdas. Sup hoc aũt qcũqꝫ q̃relaz ſuſcipiunt falſitatis ſeu q̃ vocat falſa ſcriptura in quocũqꝫ collegio hoc regrere:⁊ q ſup his denũciat cõphẽdere/⁊ poſt inſcriptiões[f] ⁊ ꝓbatiões punire:ſic eñ hmõi audiẽtie damus ptãtem ei. ¶ Si vͦ aliqs tal'r leſorũ adierit ordinatũ ſm pñtẽ legẽ iudicem ⁊ nõ iuſtã ĩpetrauerit ꝓuidẽtiaz vt cogat ad nos ⁊ ad ſemp imperiũ hoc denũciare ſciat apte q cinguluz[g] hoc aſſumit:quia ipſe de ſuo reddet ea ei q ab eo neglectus eſt maleqꝫ decuerat eũ a delinquẽte accipere : inſup ⁊ maiori indignatiõe noſtra experient iuſte:vt pote noſtras iuſſiones tranſcẽdere ꝑſumentes. ¶ Maxime aũt oĩuz q hãc adminiſtrationez hꝫ ⁊ ꝓpetue hoc ponit ſtudiũ puris manib⁹ oĩa agere ⁊ adminiſtratores[h] habere nõ ſordidos neqꝫ turpis acceptionis paratos:ſed pure ⁊ libere adminiſtrare. ⁊ ſi tale aliquid ſup miniſtris peccatũ inuenerit hoc ẽt punire:⁊ ex ipſis pri⁹ oſtẽdere ſuã firmitatẽ ſimul ⁊ caſtitatẽ. ¶ Propterea eñ ⁊ decẽ librarũ auri occaſiõe expenſarũ decreuim⁹ ei:⁊ eius ↄſiliario ſolidos centũ:⁊ miniſtrãtibus ad expenſarũ cãm ſolidos trecẽtos triginta damus annone: quoꝝ ẽt deſcriptionez huic legi apponi ꝑcipimus:vt de fiſci † largitate ↄtenti alienis abſtineãt:erũtqꝫ dei ⁊ nr̃i ſubtiles cultores:⁊ e celo hanc nr̃am fruẽtes ꝓuidentiã ⁊ adminiſtrationem/cauſis facilius ⁊ legalius vtentes. ¶ Dam⁹ aũt adminiſtrationẽ hñti fiduciã ⁊ iudicib⁹ inſiſtere/⁊ ad nos referre ⁊ ex ſe agere cõpetentia : vt neqꝫ infirmitate neqꝫ alio oĩno culpat⁹ nr̃o ſup eo iudicio minor appareat. Licẽtiã vͦ ſil'r ei dam⁹ publicis ep̃l'is vti ad ꝓuinciarũ ꝑſides:vt hi q remittunt ab eo mittant ad ſuas ꝓuincias ſine lite ibi ducturos:⁊ ſi quo egẽt legitimo auxilio hoc ꝑcepturus. Illud maxime ꝓuidere ne de ijſdẽ ſcd̃o moleſtari qd̃ ſepe eos q h̃ vane cõmorãt:deinde retrãſmiſſos ab eo rurſus remanere:⁊ mox reuerſus ſcd̃arũ ei cauſaꝝ ꝑbẽt occaſiones. Si eñ denuo ĩ hac feliciſſima ciuitate inueniat q̊ſdã nidificãtes fruſtra q liberati[i] ⁊ ad ꝓpriã ꝓuinciã trãſmiſſi ſunt : his ⁊ caſtigationem ĩponat decentẽ/⁊ vehemẽtius iteruz trãſmittat. ſic nobis etiã foris ciuitates habitabunt:⁊ magna ciuitas hac ↄfuſione liberabit. Si vͦ aliq̃s ꝑſpexerit ſui officij in trãſmarinis[k] partib⁹ collocare q etiã deforis ↄueniẽtes ingrãt:⁊ hinc deſtinatos ſuſcipiẽtes ad ꝓuĩcias dirigãt:⁊ h̃ agat qd̃ vtile eſt reipu. ꝓ oĩa venat⁹[l]. ¶ Hec oĩa ſancim⁹ nr̃oꝝ ſubiectoꝝ curã hñtes:vt nõ ſuas ꝓuĩcias deſerẽtes h̃ atterant ⁊ moriant forſan ꝓprijs priuati : ⁊ neqꝫ patrũ fruẽtes ſepulturis:eo ꝙ ⁊ añ nos ponentib⁹ leges[m] ⁊ rẽpu. ↄſtituẽtib⁹ h̃ nõ trãſitorio[n] ſtudio fuerũt: ſed ⁊ pigritie fuit q̃dã ſcriptura ⁊ ꝑegrinos oẽs ꝑſcrutabant:⁊ neqꝫ nouũ neqꝫ leue[o] h̃ cauſis ſtudiũ bonũ qdẽ ⁊ antiquũ neglectũ vͦ in medio ab vniuerſa[p] ledẽte negligẽtia paulatim ꝑiclitatũ corrũpi ⁊ ꝑimi/donec nos prodeſſe hoc ⁊ vtiliſſimũ inueniẽtes rurſus in rẽpu. ĩtroducimus. Sicut eñ ꝑhem⁹ incorruptũ[q] eũ ⁊ ei⁹ offm̃ eẽ volumus/⁊ nihil ex̃ q̃ a nobis dicta ſunt accipe:ita ⁊ indẽnes eos ſuari iubem⁹:vt neqꝫ occaſiõe codicilloꝝ/neqꝫ per occaſionẽ ãnonaꝝ/neqꝫ ꝑ aliã quãlibet cauſarũ/aut in ſacrũ nr̃m palatiũ/aut in foro tue celſitudis occaſiõe codicilloꝝ aut ꝑceptoꝝ aliqd dare. nũc aũt in futuro tp̃e ĩmẽſe tue celſitudinis occaſione emolumẽtoꝝ que ꝑ eos impendunt ei aut cõſiliario aut eius offõ:ſed vndiqꝫ eis pura ſeruari q̃ nr̃a largitate dant. ſufficiet eñ oĩbus ꝓ medela decenti germane eũ gubernãtẽ cingulũ vniuerſis vtilimũ eſſe. ¶ Que igitur nr̃e placuerũt ptãti cognoſcens tua celſitudo oĩa ad effectũ perducere feſtinet approbetqꝫ noſtrã ꝓuidentiã:quia ⁊ nouũ cingulũ adiecimus:⁊ noſtrorũ ſubiectorũ per omnia curã habemus.

Conſtitutio[r] que de dignitatibus ⁊ epiſcopatu filiũ liberat a patria poteſtate. Titulus .ix.

Dignitas cõſulatus:⁊ patriciatus a patria poteſtate liberat ſola dignitatis collatione:⁊ generaliter oĩa alia dignitas que a curiali fortuna liberat:⁊ a patria liberat poteſtate. Bar.

Idem. A. ſacro ſenatui huius regie ciuitatis.

Quicquid ad vtilitatem ⁊ ornatum[s] reſpicit a deo tradite nobis reipu. hoc ſemp cogitãtes ad effectuz deducere feſtinam⁹. Igitur etiã dudũ legez ſcripſimus[t] ſup glorioſiſſimis nr̃is patricijs:que liberos eos dignitatis collatione paterna poteſtate demõſtrat:non enim decens putauimus vt hos quos nos in officio patrũ ꝓuehimus noſtroꝝ hi ſub aliena ſint ptãte. Nam ſi emancipatiõis actio[v] dudũ quidẽ ⁊ per eas que nũcupant legis actiones[x] facta cuz iniurijs[y] ⁊ alapis liberabat eos hmõi vinculis:quõ futuri eſſent codicilli oĩuz honeſtiſſi-

dum emãcipandi

a Decẽs. ſ. qꝛ forte mendicare erubeſcit. Ala.

b Opus. C. de offi. pre. vrb. l. vlti.

c Sectari. ſ. cuz dedecore ⁊ contumelia expelli.

d Graues. No. deferenduz etati ⁊ caniciei: vt. ff. de termi. moto. l. ij. ⁊. C. q eta. l. v. lib. x. ⁊. ff. d̃ mune. ⁊ hono. l. ſemp in hac.

e Tanq̃ ab eis. i. ab ei⁹ penis. Ala.

f Inſcriptiones. vt. C. de accu. ⁊ inſcri. l. j. in fi.

g Cingulũ. facit. ſ̃. qũo opoꝛ. epiſ. §. cleri. ⁊. §. fin. ⁊ arg. j. de col. §. ſup. col. ix. ⁊. ff. de cuſto. reo. l. j. §. diu⁹. ⁊. C. de ho. ſub. l. j. ⁊ C. de offi. ciui. iudi. l. vna.

h Admĩſtratores. i. officiales vl' apparitores: vt ff. de of. pre. pre. ⁊ fa. ſ̃. vt iudi. ſi. quo. ſuf. §. voluimus. ⁊. ſ̃. de man. prin. §. delinquentes. colla. iij. et in aut. vt dif. iudi. colla. ix. ⁊. ſ̃. de manda. princi. §. ſed etiam. ⁊. §. deinde. colla. iij.

i Liberati. ar. C. de ſan. epi. §. ſi vͦ monachus.

k In trãſmarinis. trãſmarinas partes appello romanũ portuz quem dꝫ cuſtodire q̃ſtoꝛ ⁊ de oĩb⁹ intrantibus interrogare qui ⁊ vnde ſint:⁊ pro qua cauſa venerunt. Ala.

l Venatus. ſicut eniz feras beſtias hoĩes venantur: ita ⁊ competentia iura impatoꝛ adinuenit vt ſubiectis prebeat.

m Leges. ſ. ꝑdeceſſores imperatores. Ala.

n Tranſitorio. tranſitorio ſtudio vtunt deſides ⁊ pigri ſcholares qui negligũt ſuas lectiones recordari. Accur.

o Leue. j. qui. mo. natu. effi. ſui. col. vij.

p Ab vniuerſa. Not. ꝙ negligentia oĩa ledit. ⁊ facit. C. de ãna. exce. l. vt ꝑfectius. ⁊. ff. de tranſa. l. iij.

q Incorruptum. vt puras habeãt man⁹: vt. ſ̃. e. §. maxime. Ala.

r Cõſtitutio q̃ de dignitatibus ⁊c. ¶ Iſte due dictiões ſũt ablatiui caſus.

s Quicqd. Ornatũ. i. decorez: vt ff. de poſtu. l. j. in prin.

t Legem ſcripſimus. vt C. de ↄſuli. l. fi. lib. xij. raro fit tñ vt ibi dꝛ ꝙ filiuſfami. eligatur patricius.

v Actio. i. ſi actus. ſic. ſ̃. de non alie. aut per. re. eccle. §. ſinimus. Accur.

x Actiones. i. legitimi actus emancipationis.

y Iniurijs. hunc mo-

Negligentia cũcta ledit.

† Cõcoꝛ. c. militare. xxiij. q. j:

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

dū emācipādi nō vidi. ⁊ de codē dr̄. C. de eman. lib. l. fi. ⁊ fiebat intercedente quadā ficta venditione ⁊ manumiſſione. ff. de capi. dimi. l. iij. §. emācipato. ⁊ inſti. q mo. ius pa. po. ſol. §. preterea. ſed hic modus alaparum ſeruatur hodie in deſponſatione mulierum bononie.

a ¶ A preſidente. i. imperatore. Accur.

b ¶ Non eos. i. ſi non poſſunt. Accur.

c ¶ Liberare. quaſi dicat nō dicerentur honeſtiſſimi codicilli. Accur.

d ¶ Sed ſuper. non ſoluꝫ ſuper patritijs.

e ¶ Ipſi. al's imperij. al's ipſe ⁊ al's tempori.

f ¶ Imperiū. quoniaꝫ in documentis poſt imperiuꝫ ꝯſulis a populo inferri debet: vt. s̄. vt ꝓponat̄ nomen imperatoris in documentis ⁊ de conſulibus. Ala.

g ¶ Codicillis. ſcilicet ſola electione. Accur.

h ¶ Et ſup. Repete ⁊ cogitātes: ⁊ dic cingulis. ſ. alijs que non liberant ſolis codicillis: ſed operib⁹ agnitis: vt ſubijcit.

i ¶ Agnitis. i. acceptis vl' cognitis.

k ¶ Liberet. vt. ff. de adop. l. ſi conſul. Accur.

l ¶ Liberatur. ſcilꝫ dn̄ica poteſtate. ⁊ prim⁹ caſus eſt. C. qui mili. non poſ. l. ſuper ſeruia. Secūd⁹ eſt in eo. titu. l. ſi qs ſic. ⁊. ff. de offi. pre. l. barbarius. ⁊. s̄. de nup. §. ſi vero.

m ¶ Codicillos. In duobus ergo caſibus ſola dignitas etiam ſine adminiſtratione liberat: vt cōſulatus ⁊ patritiatus: vt hic colligit̄. ⁊ inſti. q. mo. ius pa. po. ſol. §. fili⁹. al's ita demū ſi cum adminiſtratiōe: vt ꝓbatur. C. de decur. l. vlti. lib. x. ⁊. s̄. in princi. huius. §. ibi ⁊ operibus agnitis ⁊c.

n ¶ Per ꝯſulares codicillos q hn̄t dignitatē cōſularē ſine ſpe adminiſtrationis: ſed. s̄. cum ſpe.

o ¶ Manu. ſ. poteſtate.

p ¶ Occaſiōe. ſic mōachatio eſt cauſa liberatōis a ptāte diaboli: vt. s̄. de monachis in prin. ꝯſti. ⁊ facit. s̄. quō opor. epi. §. ſancim⁹.

Mōachatus liberat a poteſtate diaboli.

q ¶ Repente. ſcilꝫ ſecuta adminiſtratione.

r ¶ Ptāte. Et nota ꝙ qui alij iubet non debet alij ſubeſſe: vt. j. de ſanc. epiſ. in princi. colla. ix. ibi qui alios docere ⁊c. et. ff. de eden. l. ſi quis ex argēta. §. prohibet.

s ¶ Generaliter auteꝫ. repetit ſupradicta vt ſub regula comprehendat.

t ¶ Dignitas. ſcꝫ cum adminiſtratione.

v ¶ A curia. ſ. ꝙ valeat liberare dicit̄. s̄. titu. vt ordi. pre. col. v.

x ¶ Liberare. id eſt a curiali ꝯditione a q̄ liberat̄ qs p. xij. dignitates q̄ numerant̄. C. de decu. l. vlti.

mi dati a pſidente [a] vniuerſis īperio nō cos [b] poſſe pr̄na ptāte liberare [c]: Nūc autē clementius aut etiaꝫ honeſtius repu. cogitātes: ſed ſup [d] glīoſiſſimis cōſulib⁹ q ꝓpriū nomē ipſi [e] poſt impiū [f] pbēt ⁊ ſolis ꝯſularibus codicillis [g] honorant̄: ⁊ ſup [h] cingulis q̄ liberare a curia pn̄t: h̄ eſt pfecture ⁊ magiſtri militar⁹: dicim⁹ aūt in ipis ſedibus ⁊ operibus agnitis [i] hoc ipm ſancimus eſſe: vt oīs talis dignitas aut etiā cingulū hmōi acquiſituꝫ aliqbuſq; quoſcūq; nos ꝓbauerim⁹ qō eos liberet [k] a curia hoc valeat: ⁊ vt ptāte eos liberet patrū: atq; auorū: nā ſi ſanciuimus vt ſi qs ſeru⁹ ſciente dn̄o mereat̄ militiam: aut quālibet dignitatē adipiſcat̄: repente ab imperio liberat̄ [l] ⁊ in ipſaꝫ rapit̄ ingenuitatē: quō nō eſt iuſtū tātos ꝓmerentē codicillos [m] nō etiā paterna ptāte liberuꝫ fieri. ¶ Propterea igit̄ hac honeſtiſſima vtētes lege ſancimus et ordinarios cōſules ſi ſub ptāte ꝯſiſtāt vna cū ipſo v̄bo q̄ hoc his donat̄ officiū ſue ptātis fieri: necnō ⁊ his q honorant̄ ab īperio p cōſulares [n] codicillos ſi ſub patris ſunt manu [o] fieri codicillos eorum ſue ptātis occaſiōe [p]. Et ſi q̄s nos p vniuerſas dioceſes glorioſiſſimos pfectos ſacroꝝ nr̄orū ꝓtoriorū inſtituam⁹: aut in pfectura ciuitatis vtriuſq; rome ꝓuexerim⁹: aut in quolibet magiſterio militari hoc repente [q] etiā ſue ptātis fieri. Cū nāq; q tātoꝝ iudex eſt ⁊ tātis iubet manere ſub ptāte [r] alterius/ ⁊ nō īter eos q ſue ptātis ſunt ſcribi nr̄arū indignū iudicam⁹ leguꝫ ſimul ⁊ tēporū. ¶ General'r [s] autē ſicuti dictū eſt ſancimus vt oīs dignitas [t] ⁊ om̄e cingulū a curia [v] liberare [x] valens h̄ etiā ſue ptātis ꝓmiū honoratis pſtet [y]: ⁊ nobiliores [z] adhuc pr̄es oſtēdat [a]. Si ergo ab imperio ſic ipi honoratorū ſint patres: q ſi non hoc eſſet etiā ipſi pariter ſtuderēt ipiū ꝓ iſtis [b] petētes: q̄propter ſiue eſt aliquis nūc qdē ſub poteſtate his fruens honorib⁹ aut cingulis quos [c] in ꝓmis enumerauim⁹/ ſiue poſtea erit: etiā hos ius poteſtat̄ ſue ſequat̄: ⁊ peculiuꝫ ei donans [d] ⁊ arbitrij liberi eſſe pbens ac digne agere honore ⁊ iudicio ſuper eis ab īperio habito: hoc eniꝫ multo maior patrib⁹ laus erit ⁊ letitie occaſionem [e] prebebit magne.

y ¶ Preſtet. Sed finita dignitate nonne recident in ptāte: qō videtur quia cauſa ceſſante ⁊c. vt. C. de epi. ⁊ cle. l. generaliter. Sed dic contra: quia extēdendus eſt fauor dignitatis: vt. j. §. proxi. Item determinari videtur ꝙ nō poſſit redire niſi adoptione vel ingratitudine: vt. ff. de adopti. l. fi. ⁊. C. de igra. li. l. j. ⁊ facit ad h̄. C. de aduoca. diuer. iudi. cum aduocatio. Accur.

Dignitatis fauor extēdi dꝫ.

☞ Qui liberatur a patria poteſtate p dignitatē non perdit iura filiorum: ⁊ filij eius reincidunt in poteſtate ſua mortuo eius patre. Itē epiſcopus liberatur a patria poteſtate. h. d. Ange.

¶ Illud quoq; lege cauemus vt nō has tales ſuas poteſtates ſimilia pbere [f] qualia alie q̄ p emancipatiōes fiunt: ſed pcipuū quoddā ꝓmiū imperiū conferre taliū ſuis poteſtatib⁹. Non enim volumus eū qui ita ſue poteſtatis ſit ꝑdere aliquod legitimorū ius/ ſed ſint ⁊ generi ad eos: ⁊ ipſis ad genus intacta legitima [g] ⁊ ex natura ſeruata iura/ ⁊ filij eorum poſt mortem auorū ſub eorū recidant poteſtate/ ac ſi cōtigiſſet eorum parentes morte ſuorum patrū ⁊ nō ex preſenti lege ſue poteſtatis fieri: ⁊ merito filios poſt mortē ſuorū patrum [h] ſub poteſtate habere vt nihil horuꝫ que ab imperio conferunt̄ eis deeſſe videat̄: quoniā omne bonū † quod ſiue a deo acqritur hominib⁹ ſiue ab imperio ſequēte deū decet eſſe manſurū: ⁊ omnis malicie ac diminutionis extraneū. ¶ Palam vero eſt nullum eſſe qui neſciat pre omnibus ſanctiſſimis epiſcopis ipa ordinatione etiā ſuaꝫ poteſtatē acquiri [i]. Qui enim omniū ſunt ſpirituales pr̄es: quomodo ſub aliorūꝫ poteſtate cōſiſtāt: ſed cōuenit etiam eos hmōi potiri honore ⁊ hoc ex hac noſtra legiſlatōe frui. ¶ Que igit̄ nobis viſa ſunt ad veſtrā reuerentiaꝫ ⁊ honores o colendiſſimi patres volum⁹ in ꝑpetuum ſplēdere nr̄e reipublice taꝫ ad noſtrum ornatuꝫ q̄ꝫ ad noſtre largitatis ꝓbationem/ quā [k] noſtris patribus ⁊ cōſulibus ſacerdotibuſq; contulimus.

¶ De iudicibus [l] ⁊ vt nullaten⁹ cum iureiurādo eligatur aliquis iudex ꝙ permanet [m] ei: ⁊ vt appellationes [n] accipiāt modis omnibus iudices: ⁊ vt in media [o] lite facte forme quomodo oporteat decidi cognitionem nō attendāt iudices. Titu. x.

Idem au. Io. pfecto pre. or. exconſuli ac patritio.

A Zenone pie memorie ſcripta eſt lex [p] de iudicioꝝ ordine: multas quidem mutationes ſubſequentibus ſuſcipiens tēporib⁹ ad hoc autē ꝑuenit vt paulatim pene oīno caderet [q]. nam ⁊ qui in ea con-

z ¶ Et nobiliores. no. nobiliorem patrem p filiuꝫ magiſtruꝫ per ſcholarē: ⁊ preſideꝫ per ſubiectos: vt. s̄. de defen. ciui. §. j.

Nobilitat̄ pater p filium ⁊c.

a ¶ Oſtendat. ſic ergo ab īperio honoratoruꝫ ſunt patres.

b ¶ Pro iſtis. ſcilꝫ filijs pro quibus offerrent preces vt in dignitatib⁹ eos poneret imperator.

c ¶ Quos. ſ. honores.

d ¶ Donās. ſ. in totuꝫ: vt C. de bo. que lib. l. pe.

e ¶ Occaſionem. Nota dignitas filij gloria ⁊ laus patris. cuꝫ vna ſit perſona: vt. C. de īpube. ⁊ alijs ſubſti. l. fi. ſic ecōtra dedecus patris filij videt̄: vt ff. de libe. cauſa. l. iij. ⁊ filij iniuria patris eſt. ff. de iniur. l. ſed ſi vni⁹. §. ait pretor. ⁊. §. filiofamilias.

f ¶ Prebere. ſcilicet oporteat. Ala.

g ¶ Legitima. i. agnationis iura. Accur.

h ¶ Patrum. nā tunc recidūt. vt inſtitu. qui. mo. ius. pa. pote. ſol. §. j. Sed contra. ff. de adop. l. ſi pater. ⁊ inſtit. quib. mo. ius pa. pote. ſol. §. ij. in fine. Sed dic hoc ſpeciale: vt hic dicitur. Accur.

† Cōcor. cū hoc tex. ca. tua. cū glo. ſup ꝟ. citari. extra de fil. preſby.

i ¶ Acquiri. hodie. Sed olim cōtra: vt. C. de epiſ. ⁊ cleri. l. ſacroſancte. Itē liberat a ſeruili ⁊ aſcripticia ſed non a curiali. vt. j. de ſanctiſ. epiſ. §. ſed hoc quidem.

k ¶ Quam. ſ. largitatem.

l ¶ De iudicib⁹ ⁊c. ¶ Scilicet a principe delegatis ī ciuitate romana q ſunt xij. octo minores. et. iiij. maiores: vt. j. e. §. vetus. ⁊ ſedebit qlibet in ſuo ꝓtorio in baſilica: vt. j. e. §. ſedebunt. ⁊ hec pars expeditur. j. eo. vſq; ad. §. quia vero.

m ¶ Permanet. ſcilꝫ vnaqueq; pars ei quod iudicabit iudex: ⁊ exponatur permanet id eſt permanebit vt ſepe fit. Vel dic hec litera ſuperflua ꝙ ꝑmanet nec eſt in nouellis. Azo. et hoc exponitur. j. eod. §. quia vero multe. Accurſius.

n ¶ Et vt appellationes. hoc expeditur. j. §. noſtros. vſq; . ad. §. omnis autem.

o ¶ Et vt in media. hoc dicitur. j. eo. §. omnis autem. vſq; in finem.

p A Zenone. Lex quā nō hēm⁹.

q ¶ Caderet. in deſuetudinē.

UNIVERSIDAD

a ¶ Iudices. ſ. diſcreti ⁊ periti: quos delegauerat zeno. Azo.
b ¶ Vitam. nam omnes ſunt mortui.
c ¶ Diffiniti. i. dicte leges a zenone ſm̄ Azo.
d ¶ Tacita ſunt. i. taciturnitati tradita. Accur.
e ¶ Percipiens. i. amiſſionem ⁊ obliuionem diffiniti iuris.

c ¶ Ex quizico. i. qui fuit de illa terra: vt. ſ. de mona. §. j. in fi. colla. j.
d ¶ Competens. ſ. cognouimus. Ala.
e ¶ Aut multitudie. i. expimēto multaꝝ cauſaꝝ ⁊ magnis cīgulis. Az.
f ¶ Pietati. i. obſequium ⁊ fidem preſtant nobis pijs.
g ¶ Platonem. hic eſt primus de quatuor maioribus iudicibus.

ſcripti ſunt pedanei iudices[a] humanā oēs reliq̄runt vitā[b]/ ⁊ plurima diffiniti[c] iuris tacita[d] ſunt et certā nō meruerūt memoriā: ſed vſus hoc ꝑcipiēs[e] in aliā tranſtulit[f] figurā. Nos igitur videntes oīno ꝯfuſum[g] iudicij ſchema[h] exiſtimauimꝰ oportere hac lege[i] determinare q̄[k] decentē ordinē imponat cauſe. Non eñ exiſtimauimus oportere habere[l] iudicum quorūdā noīa maxime legū ieruditorū. deinde neq̄ cauſaꝝ habētiū expimētū. Noſtris[m] eñ adminiſtratoribꝰ[n] adſunt modis oībꝰ aſſeſſores[o]. ⁊ ea q̄ legū ſunt explicantes ⁊ occupationes adimplētes eorū qm̄ multi detenti curis quas apud nos habēt merito iudicioꝝ cōplent partē ꝓ ſuoꝝ ꝑſentiā aſſeſſorū. ¶ Illi aūt[p] neq̄ cingulū habētes/ neq̄ nobis miniſtrantes niſi potuerint ꝑ ſe noſſe qd̄ iuſtū eſt: ſed aliūde emēdicare iudicādi honeſtatē qūo nō maximū vitiū erit reipu. nō eis q ex ſe[q] qd̄ agēdū ſit ſciant lites tradere ſed ſinere eos q̄rere alios †a qbꝰ liceat diſcere q̄ ipſos in iudicādo eloq decet. hec nos merito ad ꝑſentē erexerūt nr̄oꝝ ſubiectoꝝ curā agētes eis ⁊ volentes: etiā q̄ de iudicijs ſunt in ꝓmptu eē atq̄ facilia ⁊ abſq̄ omni dilatiōe trāſigēda. ¶ Vetus igit̄ ſchema[r] zenonis cōſtōnis pie memorie q̄ vnicuiq̄ ꝑtorio[s] certos diffiniuit iudices: oīno ꝑimimꝰ: eligere vero ꝓſpeximus in rebꝰ vtilibꝰ hn̄tes atteſtationē[t] q cōes oīū[v] erūt iudices tanq̄ vndiq̄ electi: ⁊ hoc qdē geſtū[x] eſt: ⁊ electi ſunt a nobis iudices Anatholius[y] vir ſpectabilis iā aduocatiōe dudū completa ⁊ inter ſpectabiles fiſci aduocatos deputatus: ac Flauianꝰ[z] q nūc aduocatus fiſci ꝯſiſtit ⁊ Alexāder[a]/ ⁊ Stephanꝰ/ ⁊ Mēnas eloquētiſſimi aduocati ⁊ pedanei iudices tui fori: ⁊ Alexander[b] alter quē pedaneū iudicē eſſe ꝑtorij glorioſiſſimi magiſtri ſacroꝝ officioꝝ cognouimꝰ: ⁊ duo ſubſequentes alij aduocati tui fori Victor: ⁊ ex quizico[c] Theodorus: ex aduocatis itaq̄ iſti iudices ꝑponant. Quia vō cōpetens[d] eſt eſſe etiā maiores iudices: aliquos dignitate ꝓuectos expimento cauſarū multarum: aut plurimi tꝑis exercitatos magnis cingulis: aut multitudine[e] horū exercitatos q etiā nr̄e obſeruāt pietati[f] ideoq̄ ꝓſpeximus ⁊ glorioſiſſimis/ qdē patricijs platonem[g] glorioſiſſimū patriciū q in vrbana ꝑfectura obtinuit tꝑs: ⁊ ſcd̄o in illis ſedibꝰ ꝯſtitutus eſt: ⁊ victorē[h] glorioſiſſimū ⁊ ipm q tā in magna hellada[i] q̄ in nobili alexandrinoꝝ ciuitate adminiſtrauit: ⁊ ꝑfecture vrbane tenuit ꝓſulatū: ⁊ neq̄ legū inexꝑtū ⁊ focā[k] glorioſiſſimū inter nr̄os adnumerandos iudices virū q̄cūq̄ ſedes nouerit laudatū quam ſibi ꝓſtantē inſup ⁊ q̄ legū ſunt ſciētē. Inter hos Marcellū[l] q̄ magnificētiſſimū ſemp qdē cū ꝑnte ⁊ circa iuſtitie[m] miramur obſeruationem: ⁊ ab oībus pene nos adeūtibus ꝓpter hoc petitū ſcimus[n]: ⁊ cōſiliario[o] vtēte laudabili q̄tenus diſponere q̄ ex legibus †ſunt poſſit. i. apione viro ſpectabili ⁊ fiſci aduocato: ⁊ in alijs habente teſtimonium optimū tam apud alios q̄ a nobiſipſis.

☞ Iudicibꝰ preteritis princeps cauſas delegat: ⁊ ſi iudices ſupius nominati volunt cauſas delegare: poſſunt eorum cōſiliarijs rei examinationem cōmittere ipſi vero debent ferre ſententiam. Ang.

¶ Iudices itaq̄ poſt nr̄os adminiſtratores hos eſſe volumꝰ ⁊ vobis oībꝰ negocia ſm̄ qd̄ nobis viſū fuerit delegamus[p]: Si qs aūt nr̄oꝝ iudicū[q] deputare voluerit cauſas his q definiti ſunt a nobis pedaneis iudicibus tradat: ⁊ alteri omnino nulli: niſi ꝯſiliarijs ſuis cōmiſerit particulares[r] examinationes: ipſe pro omni negocio iudicium portaturus.

☞ Mane vſq̄ ad veſperas iudex ſedere debet. hoc dicit Ange.

f ¶ Tranſtulit. i. ordinē iudiciorum vt deduceretur ad imperitos: quibꝰ deputabantur cauſe.
g ¶ Confuſum. per dictū vſum qui deputabat cauſas imperitis. Accur.
h ¶ Schema. ſcꝫ ordinem iudiciorum.
i ¶ Lege. ſ. hac preſenti.
k ¶ Que. ſ. lex.
l ¶ Habere. id eſt non volumus aliquē iudicē dari q leges ignoret ⁊ maxime qd̄ eſt hic abundat: vt C. de manu. teſta. l. fi. §. j. idē itellige de legatis. nā hec cōſtō de his tractat. ſecꝰ in ordinarijs: vt. j. ꝑ xi. noſtris enim ⁊c. itē C. de iudi. certi iuris. cōtra Sol. ibi non dicit ꝙ lr̄as ignoret lꝫ ſit miles. Vel dic ꝙ ibi habebat experimentū cauſarum hic nō vt hic ſubijcit. Vel dic ꝙ ibi interim inter milites tm̄ illud ſibi ꝑmittit̄: vt C. de iuriſ. om. iu. l. magiſterie. nō inter alios vt h. Itē ſecꝰ ſi delegaret̄ illiteratus a principe ſciēte vt. ff. de re iudi. qdā cōſulebat. ſed ſi ab eo ignorāte vel ab alio ſciente vel ignorāte illiteratus delegatur. non valet vt hic.

† Concor. ad hoc. c. ex literis. i fi. extra de cō ſang. ⁊ affi.

m ¶ Noſtris. q. d. aliud eſt in adminiſtratoribꝰ qui etiā iperiti iuris pn̄t eſſe eo ꝙ habent aſſeſſores q ſupplēt eoꝝ defectū ſꝫ hi iudices ꝑcipue ꝓpt peritiā legum eligunt̄ Azo. ⁊ ſic rn̄det tacite obiectiōi.
n ¶ Adminiſtratoribus. ſcꝫ ꝓſidibꝰ ꝓuinciaꝝ. Al.
o ¶ Aſſeſſores. ſcilicet cōſiliatores: vt. ſ. vt defun. ſeu fu. §. illud.
p ¶ Illi autē. ſcilꝫ delegati ⁊ ineruditi iudices.
q ¶ Qui ex ſe. ſcꝫ tradere lites vt ſubijcit. Sic no. ꝙ iudex nō dꝫ eē illiteratus: ſic nec aduocatꝰ: vt C. d̄ poſtu. l. ij. lꝫ ⁊ alr̄ lex illa itelligi poſſit. nec medicꝰ ſine phyſica: vt. ff. de of. ꝑ. illicitas. §. ſicuti nec chirurgicꝰ ſine chirurgia vt. ff. ad leg. aq. q̄ actiōe. §. fi. nec doctor iductus: vt. j. de ſanc. epiſ. §. j. nec inſtructor iſtruēdꝰ: vt. ff. de eden. l. ſi quis ex argentarijs. §. pretor. ⁊ ſi cuiꝰ rei peritia ab aliquo exigitur ſi nō habeat eſt in culpa: vt. ff. quod quiſq̄ iu. l. ij. Accur.

Lr̄atꝰ debet eſſe iudex aduocatꝰ ⁊ medicus.

☞

h ¶ Victorē. hic eſt ſecundus. Accur.
i ¶ Hellada. ciuitas quedam. Ala.
k ¶ Focam. Hic tertiꝰ eſt de maioribus. ⁊ qd̄ dicit quecūq̄ ſupple focā dico virū laudatū: q̄cunq̄ ſedes nouerit. i. i q̄cūq̄ ſede fuit electus ⁊ notus ⁊ nō ſolū eū: ſed etiā ꝓſtantem ſibi ſedē. i. eligētē. ac ſi diceret tā ipſum electū q̄ eligentē focā. dico etiā ſciētē q̄ legū ſunt. Et ſic no. ꝙ qui bn̄ legit eſt laudādus: vituperādꝰ q male: vt hic. ⁊. j. de ſan. epiſ. §. iij. ⁊. j. e. §. hoc autem.
l ¶ Marcellū. h eſt q̄rtꝰ.
m ¶ Iuſtitie q2 iuſtitiam hꝫ in ꝓmptu: vel q2 ſuat bn̄ eā. ⁊ ſupple ita ſcilicet ꝙ miramur. Accur.
n ¶ Scimꝰ. q2 omnes petiere a nobis vt euꝫ inſtitueremus cum alijs.
o ¶ Cōſiliario. ſolitꝰ erat iſte marcellus ſemper habere ſecuꝫ aliquem legis peritum cuius ꝯſilio decidere cauſas ſolebat. ⁊ hic habebat capionem: vt ſubijcit.
p ¶ Delegamꝰ. i. delegabimus: vel delegamus ī preſenti ⁊ fuerit qd̄ ſubijcit erit ꝑteritum ſubiunctiui. ⁊ ſic nota ꝙ iſti ſunt delegati: ⁊ de his tractat hec cōſtitutio: vt dixi. ſ. eo. §. j. ⁊ nota ꝙ loquitur vt in tertia ꝑſona. ⁊ vt in ſecunda hic de iſtis.

† Facit. c. j. cū gl. ſup ✻. canones extra de offi. ordi. vbi bona glo.

q ¶ Iudicum. ſ. delegatorū maioꝝ. nam. ſ. in illo §. vetꝰ hucuſq̄ minores ⁊ maiores delegauit. ⁊ h ꝑmittit maiores delegare minoribꝰ quos vocat pedaneos officio ⁊ dignitate. Alij vō erant pedanei officio ſed non dignitate: nec pōt dici ꝙ h vocet iudices adminiſtratores. quia. ſ. eo. §. nos. circa princi. ordinarios ſiue adminiſtratores eos ſic indiſtincte appellauit. i no uel. tamen dicitur cōtra: quia hic iudices appellat magiſtratus: et ideo illud videtur ſequendū coartandū tamen eſt in magiſtratibꝰ populi romani ⁊ iudicibus a principe rome conſtitutis per delegationē qui in regia baſilica etiam precipiuntur ſedere: quod eſt verius.

r ¶ Vetus igitur ſchema. i. forma. Al.
s ¶ Pretorio. locus vbi pretor reddit iura.
t ¶ Atteſtationē. q. d. eligemꝰ eos q bone fame ⁊ teſtimonij ſunt. Azo.
v ¶ Omnium erunt. ſ. ⁊ actorum ⁊ reorum. Ala.
x ¶ Geſtum. i. eligimus iam vt ſubijcit: ⁊ enumerat primo. viij. qui ex minori ordine eliguntur: ⁊ poſtea quatuor q ex maiori. ⁊ ſic ſunt. xij.
y ¶ Anatholius. primus.
z ¶ Flauianus. ſecundus.
a ¶ Alexander. tertius ⁊ quartus ⁊ quintus.
b ¶ Alexander alter. ſextus. ⁊ duo alij. ſ. ſeptimus ⁊ octauus.

r ¶ Particulares. ſcilicet vt partem habeat examinationis cauſe ille qui delegat: ſcilicet ſemel audiat in principio. et in medio. ⁊ in fine. ⁊ ſic ferat iudicium. id eſt ſententiam. cetera expediuntur per conſiliarios: vt. ſ. vt defun. ſeu fu. §. illud. ibi enim quod permittitur adminiſtratori ꝑmittitur ⁊ delegato hic: ⁊ ideo in hac parte corrigitur. Vel melius particulares vocat examinatores quia iudex a principe delegatus vna cū conſiliarijs ſuis cauſam examinat totam: ⁊ in fine fert ſentētiam: vt in. §. alios. ⁊ hic dicitur: vel hoc locale eſt id eſt rome. vel hic iudices vocat magiſtratus ordinarios: vt in nouel. ⁊. j. innuitur. §. illo. ibi ſi quis tamen ⁊c.

Pedanei.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

Sedebūt† aūt hi pedanei[a] iudices ꝯtinue:⁊ nūc[b] ī regia baſilica ī qbꝰ[c] ⁊ nūc domūculis iudicāt matutino[d] mox[e] ⁊ meridie et veſpere audiētes cās nō ſolū ꝗ poſt legē[f] mouēde ſunt apud eos ſ; ēt alias vt ꝗcūꝗ apō alios[g] qdē ſūt ſm ātiquū morē ſchema nūc aūt a nobis ad eos mutari ꝑcepte ſūt. ¶Illo cuſtodiēdo vt ſi ſub appellatiōe a pedaneis iudicibꝰ aut glorioſiſſimis viris fiāt[h] cauſe:⁊ ipe[i] ſi qdē a nobiſipis delegate ſūt ſ; ꝗtitatē[k] aut in cōe apud glorioſiſſimos iudices nr̄os examinabunt: aut alijs ſm cōſuetudinē ſacrarū ꝯſultationū[l] delegabūt. Si ꝗ tñ glorioſiſſimoꝝ[m] nr̄oꝝ iudicū cauſas eis[n] delegauerit:ad eos qui hos miſerūt eis audiētibꝰ appellatio remeabit ab illis aūt rurſus ſm ꝑdictū[o] modū talia iudicabunt.

☞ Iudices pedanei debent per ſe cauſas audire ad hoc vt litigātes a circuitu liberētur:⁊ debēt terminū ꝑfigere partibus in quo velint ferre ſentētiam. Ang.

Audiēt[p] igit oēs quidē litem vſꝗ ad trecētos ſolidos exiſtentē ſub ſchemate[q] annotatiōis. ſic etiā velociꝰ lites iudicabunt ⁊ circulis cognitionalibꝰ[r] ac tpis contritiōe[s] oēs litigātes liberabunt. Palā vo eſt q2 et ſi[t] ꝑ annotatione[v] audiāt cauſas:verūtamē dabūt terminū[x] ꝑ ſcripturā q[y] eorū manifeſtet ſniam appellationibꝰ in his nulli penitꝰ perimēdis[z] niſi forte tertio appellare voluerit aut ꝑ ꝯtumaciā defuerit. talibus cū ēt appellationū perimat rō.

☞ Nulli prohibetur appellare niſi bis appellauerit:⁊ ſuccubuerit:aut ꝯtumax fuerit. Item curſus fatalium qui datur ad appellationē exercēdam incipit poſt duos menſes computandos a die interpoſite appellationis. Ange.

Appellatiōes aūt ex hac magna ciuitate a pedaneis[a] iudicibꝰ nō vltra duos mēſes[b] hr̄e īducias in curſu[c] fataliū volumꝰ:poſt ꝗs neceſſe eſt fatales[d] ſuu; inchoare curſum:ea ꝗ vocat a legibꝰ reparatio locū in his[e] nullū habente.

☞ Sportulas determinatas nullꝰ debet tranſcendere. h.d. Ange.

Nullo quoꝗ ꝑſumēte trāſcēdere que in ſportulis aut in litis expenſis a nobis diſpoſita[f] ſunt: ſed in oībus[g] his ꝯtētis ⁊ formidantibus penā quam in talibus ſacra nr̄a cōſtitutio terminauit.

☞ Iudex debet habere duos executores locupletes ⁊ idoneos ꝑ quos ſuo officio diligēter ſeruiatur. Itē ſi iudex viderit talem executorē in aliquo malignari debet eū ab officio remouere ⁊ curare vt alius in eius locū ſubroget. h.d. Ange.

His q cauſas[h] ꝑparāt ſic exiſtentibus ſicut et militie figura[i] hactenus diffiniuit. Uno[k] quoꝗ tñ iudice[l] duobus quidē exceptoribus[m] vtente ⁊ duobus cauſas[n]

in integ.reſti.diuus.⁊ hoc ſi eſt cōtumax vere.ſecus ſi preſumptiue.vt ff.de iudi.l.⁊ poſt.§.fi.itē fallit in eo qui bis in eadē cauſa appellauit vt hic.⁊ C.vt in vna ea.cauſa.l.j.in ꝑn.qñꝗ tñ niſi ſemel appellat.vt.j.de ſan.epiſ.§.ſi quis ꝯ aliquē. Item fallit in quibuſdā alijs caſibus in quibus appellatio nō recipitur.quod dic vt.j.eo.§.noſtros.

a Pedanei.ſ.iudices. Accurſius.

b Et nunc.ſicut olim. Accurſius.

c In quibꝰ.ſic ordina lr̄am.in quibus nūc domūculis ⁊c.⁊ regiā baſilicam appellat palatiū maius qꝺ eſt apud lateranū in quo tpe huiꝰ legis reddebat ius.⁊ ſunt ibi multe camerule vt hic dicit.⁊ eſt verū in quibꝰ ſtabant iudices in iudicādo ⁊ ibidem ſtetit ſibylla et iudicabat. hodie vero in capitolio reddunt rome ius.

†Cōcor. cū hoc.§.in.c.cōſuluit.in gl.ſup ver.gratiā.vbi dicitur qꝺ de iure mero.extra de offi.dele.

Iudicari nō debet de nocte.

d In matutino.ſed nū qd de nocte poterit iudicare:ar.huius.l.ꝙ nō.ſ; arg.ꝯ.C.de trāſac.l.non minorē.⁊ ff.de fer.l.more romano. Solu.iudicare pōt de nocte ex volūtate ſ; de die ex neceſſitate.

e Mox.aliqꝺ tamē momentū nature dꝫ interuenire ſaltē vt vadat iudex comeſtū.vt.ff.de v̄.obli.ꝯtinuus.in ꝑn. Sed quō in veſpis iudicat cū turpe ſit magr̄atibꝰ tali hora eſſe i iudicijs:vt.ff.de ori.iu.l.ij.§.⁊ q2.ꝗ eſt ꝯ: Rñ.illud in ordinarijs:h̄ in delegatis a ꝑncipe.vl' poſſet dici ꝙ vſꝗ ad veſperas ius debeāt reddere:vt h.nō ex tunc vt ibi.

f Legem.ſ.iſtam.

g Alios.id eſt apō eos qui ſunt ineruditi legū:⁊ appellantur idiote.

h Fiant.id eſt appellat ab eoꝝ ſentētijs.

i Et ipſe.ſ.cauſe.

k Quātitatē.id eſt habita diſtinctiōe vtrum ſint magne quātitatis:vt tūc in cōmune apud noſtros iudices aut minoris:et tūc alijs cōmittantur:vt C.ꝺ appel.l.in offerēdis.⁊.l.precipimus. Accur.

Conſultatio qd ſit.

l Conſultationum.cōſultatio dicit reſcriptu; ab imperatore ſuper aliquo negocio de quo conſulitur factum.

m Glorioſiſſimorum.i.ordinariorum.

n Eis.i.alicui de.xij. Accur.

o Predictū.i.prout dicitur.C.de ap.ꝑcipimus.§.hec ſi appellatio.⁊ C.qui pro ſua iuriſdi.l.j.in fi.⁊ ff.qui ⁊ a qui.ap.l.fi.

p Audiēt oēs.vel dic oēs magiſtratus.ſ.maiores ⁊ minores q numerātur.ꝯ.e.§.vetus. Uel dic oēs lites vſꝗ ad.ccc.ſolidos vt ⁊ defenſor ciuitatis:vt.ꝯ.ꝺ defen.ciui.§.⁊ iudicare.col.ij. Uel verius oēs lites.i. regulariter lites.nō autē ibit de manu in manū vt ſubijcit.ſic eñ ⁊c.

Reſcripti forma a iudicibus nō debet trāſcendi.

q Sub ſchemate.i.figura vel forma qua delegati ſunt.nā annotatio delegatio dici pōt.⁊ ſic no.ꝙ ſm formā reſcripti ſit a iudicibꝰ delegatis iudicādum:vt hic.⁊ ff.manda.l.diligēter.niſi id nō poſſit ſine alio aliquo explicari:vt.ff.de iuriſdi.oīm iudi.l.ij.vel dic annotationis.i. ſcripture.q.d.acta iudicialia debēt eſſe in ſcriptis:vt ex̄ de appel.c.vt debitus.⁊ l; hoc fiat:tamē nihilominus ⁊ ſententia datur in ſcriptis vt ſubijcit.⁊ C.de ſen.ex peri.reci.l.j.

r Et cognitionalibus.forte in.l.zenonis ꝑgebat cauſa de manu vniꝰ iudicis in manum alterius ſicut fit de moneta quādo fit:quia per plures manus trāſit.vt de lr̄is dñi pape:quia ⁊ ipſe per multas trāſeunt manus:⁊ ſic interim magnum trāſibat tempus.⁊ ſic conquerebantur litigantes:vt hic dicitur.et eſt argu.hic de circuitu tollendo.ſic.ff.de cōdi.indebi.l.dominus teſtamento.

s Cōtritione.al's cognitione.⁊ dic cōtritione:quia magna cōtritio eſt in aīo eoꝝ qui litigāt quouſꝗ lis finiatur:vt.j.ti.j.§.ſi vo.in fi.

t Et ſi.i.ꝗuis. Accurſius.

v Per annotationem.i.delegationem.

x Terminum.i.ſententiam diffinitiuam determinabant per ſcripturam vel dic terminum.i.finem.

y Qui.ſc; terminus. Accur.

Appellare cuilibet licet.

z Perimēdis. No.regulā ꝙ qlibet pōt appellare:vt hic.⁊.j.eo.§.noſtros.⁊.j.vt nulli iudi.§.illos.ſed fallit in ꝯtumace cui appellare nō l; vt h.⁊ C.de iud.ꝑperandū.§.cū aūt.⁊ C.quo.app.nō re.l.j.⁊.ꝯ.vt oēs obe.iudi.§.ſi qd.col.v.niſi veniat iudice ſedēte pro tribunali:vt.ff.de

a A pedaneis. ſcil; ſupradictis.xij.i.a delegatis a principe:vt.ꝯ.§.vetus.⁊ dic ſi prouocatio ī hac ciuitate iudici porrecta fuerit vſꝗ ad duos menſes preſtentur inducie:et poſt duos menſes dies peragat ſuos ⁊ curſus nulla reparatione in hmōi ꝓuocationibus locum habēte. Accur.

b Meſes.olim bienniū loco horū duorū menſiū dabat:vt.C.de ap.in offerendis.§.pe.⁊ dat hoc tpꝰ ad inchoādum cām appellatiōis ⁊ poſt incipit currere annus vel biēnium datū appellāti ad exercitium appellatiōis vt.ꝯ.de his qui ingre.ad ap.§.j.et pōt dici ꝙ h̄ ſit ſpāle in hac appellatiōe facta a delegatis a ꝑncipe per hāc.l.vel dic generaliter eſſe veru; vt duo menſes ſemꝑ dētur ante bienniꝫ curſum.

c In curſu.i.añ curſum fatalium:vt ſubijcit.

d Fatales.fatales dies dicunt annus vel biēniū infra ꝗs appellatio exercet: q2 tāto tpe fatum.i. terminꝰ imponit cauſe: vt.C.de tēp.⁊ re.l.nemo. Uel q2 fatū.i.mors accidit cauſe:vt.C.de iudi.ꝑperādum.§.hmōi.dicuntur eñ fata cauſaru;:vt C.ꝺ aduo.diuer.iudic.l. aduocati. Accur.

e In his.nec in alijs.vt C.de tēpo.⁊ re.l.nemo.⁊ no.ꝗtuor iura.ꝑmo habuit locū reꝑatio qua petebat reparari cā iā tpe amiſſa:vt.C.de tēpo.⁊ re.l.ij.⁊ illa corrigit ꝑ.l.nemo.⁊ lex vetus ꝑ vltimā.⁊ vltima pōt dici correcta ꝑ iſtā. Acc.

f Diſpoſita.in greca ꝯſtitutione quā non habemus:ſed eius mētio habet.inſti.de act.§.tripli.⁊.ꝯ.de mā.ꝑn.§.ſit tibi.ſi aūt vltra qs accipiat in quadruplū pene noīe ꝯdēnatur vt triplū fiſco:ſimplū dānum paſſo reddat vt hic ſubijcit.⁊.j.vt liti.iu.col.ix.§.hoc quoꝗ.⁊ vt plene ſcias quales ſunt he ſportule.dic ſiūt tribꝰ de cauſis expēſe in iudicio vel ꝑpter iudiciū:vno inter partes:altero iudicibus:tertio executoribus.circa primū ſiūt in alēdis teſtibus:vt.C.de ap.l.eos.§.ſi qs.⁊ C.de teſti.qm̄.§.in exhibitione.⁊ circa aduocatos.vt.ff.de var.cog.l.j.§.in honorarijs.⁊ hi ſumptus litis appellant.⁊ facit iudex eos reſtitui a victo victori ſm qꝺ ſibi videt vel non:vt.j.eo.§.oportet.circa ſecundū ſiunt vt dices.j.eo.§.ne aūt.circa tertiū ſiunt ſm ꝯſuetudinem vt ꝑ miliario vnus nūmus.nam nō eſt certa quātitas diffinita a iure niſi in quibuſdā perſonis vt in clericis:vt.j.de ſanc.epi.§.ſportularū.⁊ agentibus in rebus:vt.C.de prin.agen.in re.l.fi.itē qui hꝫ ꝓuilegiū de hoc a ꝑncipe. Item ⁊ aduerſarius eius: vt.C.de pro.ſacro.ſcri.l.in ſacris.§.qm̄.⁊ C.de fru.⁊ li.expen.l.fi. Item ꝓximi ſacroꝝ ſcriniorum vt.C.de pro.ſa.ſcri.l.in ſacris.in ꝑn.⁊ hi duo modi expēdendi ſportule dicūtur ideo:q2 in ſporta ponebātur ⁊ ſibi vel etiā fiſco ſeruabātur: ⁊ ipſi habebāt ſalarium de publico.⁊ ſic ponitur cōtinens pro ꝯtento ⁊ nomini deſeruimus:vt inſti.de dona.§.eſt ⁊ aliud.

Expenſe tribus de cauſis ſiūt

g In oībus.ſ.pedaneis.imo apparitoribus vt ſtatim dicā. Accur.

h His qui cauſas.i.nuntij cōmunis.

i Et militie figura.i.ordinarij iudices.

k Uno.vt ſubijcit.

l Iudice.ſc; pedaneo. Al.

m Exceptoribus. Exceptor dicitur qui recipit vt maſſarius.vt.ꝯ.de defen.ciui.C.ex prouinciali.

Nuntius cōis multa hꝫ nomina.

n Cauſas.cauſam.ꝑparans dr̄ nūtius cōis q hꝫ multa noīa.nā qñꝗ dicitur executor:vt.§.de iudi.l.fi.qñꝗ apparitor:vt.C. de ſportu.l.fi. qñꝗ ceſarianus ſiue catholicianus: vt.C.de bo.dā.l.pe. qñꝗ officia-

UNIVERSIDAD

lis.vt.ſ.de defen.ciui.ex ꝓuinciali.qñqꝫ cauſam preparãs vt hic dicitur.⁊ no.ꝙ duo nũtij duobus iudicibus poterũt ſeruire vt hic dicit. quãdoqꝫ miniſtrator.vt.ſ.de queſto.§.maxime.

a ¶ Eis.ſcꝫ nuntijs duobus.

b ¶ Quam duobus.ſcilicet nuntijs.

c ¶ Hos autem.ſ.nũtios ⁊ exceptores.

b ¶ Parte.No.diſpẽſationem debere haberi in ſpo.vel in ſumptibus rõne prauitatis litis:vt hic.⁊ C.de teſta.l.cõſulta.⁊.ſ.de mã.pn.§.ſit tibi.⁊ C.de pri.ſcho.l.fi.ibi quotiẽs aũt.qđ eſt cõtra cõſuetudinẽ que ſeruatur in regalibus comitiſſe mathilde.

c ¶ Neqꝫ.rñdet tacite obiectioni.q.d.iam nihil habebit iudex ſi tantũ ſunt cauſe parue īfra cẽtum aureos.Accur.

ꝓparantibꝰ ⁊ cõpellẽtibꝰ nõ valẽtibꝰ eis[a] pluribꝰ ꝗ̃ duobꝰ[b] oīno miniſtrare iudicibꝰ.hos aũt[c] oīno locupletes et ꝓbatos[d] eſſe:vt neqꝫ ab eis aliqd peccet̃ neqꝫ ꝑdat̃:neqꝫ maligne agat̃:ſꝫ periculo[e] officioꝝ[f] aut ſcholarũ aut ſcriniorꝫ ꝓbẽtiũ eis ſup eos[g] electionẽ ſimul ⁊ miniſteriũ.⁊ vel[h] ſi qd ab eis peccat̃/ad illos qui deputãt[i] eos referri exinde periculũ ⁊ oẽ dãnũ coꝝ cã factũ his qui[k] ſub eis leſi ſũt curabũt[l].Neceſſitatẽ hñtibꝰ etiã cõpetẽtibꝰ iudicibꝰ ſi eis[m] interpellatio[n] fiat[o] ꝓparare modis oibꝰ eos q ex officijs ſuis aut ſcholis/aut ſcrinijs eligunt miniſtrãtes/hinc leſis dãnũ curare[p]. ¶ Si võ iudex[q] aliquã ſenſerit malignitatẽ ab aliq̃ miniſtrãtium fieri expellat quidẽ auditorio ſuo eos q nõ cũ vtili opiniõe[r] cauſis vtunt̃:alios autẽ inſtituat ſnĩa ⁊ electione eorũ quibus hoc (ſicuti prediximus) periculi eſt.

☞ Si iudex fuerit a iudicando remotꝰ ſubrogat̃ aliꝰ ꝑ pncipẽ non ꝑ aliũ.Itẽ cũ cã eſt a centũ aureis ſupra quelibet pars ſoluet iudici q̃tuor aureos rõne ſportularũ.ſꝫ ſi eſt īfra nil ſoluit:⁊ ꝓfectꝰ ꝓtorio dꝫ duas libras auri habere ī anno ꝓuilegijs clericoꝝ ſaluis manẽtibus.Ange.

¶ Si quis aũt aut glīoſiſſimoꝝ aut eloquẽtiſſimoꝝ[s] iudicum remoueat̃ iudicare[t],ꝑ q̃libet cã vel neceſſitate:nõ aliter alter in eius ſuccedat auditorio niſi h̃ nos decernentes alij tradiderimus pro eo cauſarũ examinationeꝫ. ¶ Ne aũt † circa hoc labor ſine mercede nr̃is fiat pedaneis[v] ſancimus eos in vnaq̃ꝫ dicta apud eos cã: vel ſi diuinitus fuerit deputata[x] duos qdẽ aureos ab vtraqꝫ[y] pte in ꝯteſtatiõe litis accipe:et duos in fine negocij:⁊ vltra h̃ nihil qđ etiam ꝓdeceſſores noſtri diffinierũt.ſꝫ his ꝯtẽtos eſſe:ſolis ꝓuilegijs qppe q̃ in diminutione ſumptuũ qbuſdã[z] ꝯceſſa ſunt oibꝰ integris ſm ſuũ ordinẽ ꝯſeruãdis. ¶ Hoc aũt[a] dicimꝰ in litibꝰ tranſcẽdentibꝰ quãtitatẽ aureoꝝ centũ.Si eĩ vſqꝫ ad h̃ menſura fuerit litiũ:nihil eos audiẽtie cauſa volumꝰ exigi.q eĩ ita parue quãtitatis exactionẽ facit,ꝑ maxima parte[b] victoria ſic pauperẽ fraudat:⁊ neqꝫ[c] in h̃ ſolũmõ ſtamꝰ:ſꝫ etiã de ꝓprio ipi largimur.Volumus eĩ vnũquẽqꝫ horũ qui[d] ſub iſto vel his ſunt pedaneoꝝ annis ſingulis a menſa tue[e] celſitudinis pcipe duas libras auri.⁊ his eſſe ꝯtentũ ſolis:⁊ neqꝫ redimi ⁊ aurũ † oīno deſpicere.ꝓpterea eniꝫ elegimus fiſcũ minuere[f]:q̃tenus hoꝝ[g] vnuſqſqꝫ ꝯtẽtus nr̃a largitate ⁊ q̃tenus aureis puras deo ⁊ nobis[h] ⁊ legi cuſtodiat manus: cogitans que a prioribus legiſlatoribus[i] de his definita ſunt.

☞ Iudex debet rõnem expenſarũ examinare:⁊ poſt preſtitum iuramẽtum per partẽ ſuper factis expẽſis non põt iudex in minori quãtitate ꝯdẽnare.Item iuraloquẽtia ſuper executoribus et appellationibus in ſuo loco perdurant.Ange.

¶ Oportet aũt[k] † expenſarũ rationem iudices oīno examinare.⁊ q2 hoc bene zenonis pie memorie decreuit ſnĩa ⁊ authoritas:et nos non dedignati ſumꝰ partẽ ẽt h̃ noſtrarũ facere diſpoſitionũ[l]: ¶ Maneat ergo etiã nunc in eodẽ ſchemate cuſtoditũ.illo ſolo[m] adiecto ſi iuſiurandũ intulerit de expẽſis iudex victori.ſ.cũ quãtitate q̃ viſa erit ei recte ſe habere quã taxationẽ vocãt leges.deinde ille iurauerit nõ habere licẽtiam iudicẽ minus ꝗ̃ iuratũ eſt condẽnare:neqꝫ videri[n] clementiorẽ lege q̃ hoc diſponet.ſi tñ perſpexe-

Nũtios legales iudex habere debet.

d ¶ Probatos.No.ꝙ iudex dꝫ legales nũtioꝫ habere:vt h.⁊.ſ.de queſtore.§.maxie.al's eſt picuolo electoris:vt ſubijcit.⁊ j.de coll'.§.iubemus.idẽ eſt ī qualibet familia cuiuſcũqꝫ.vt.ff.fur.aduer.nau.cau.l.j.et inſtitu.de ob.ex quaſi delicto.§.fi.

e ¶ Periculo.ſ.ſubeſſe.

f ¶ Officiorũ.i.magiſtri ſcholarũ ⁊ magr̃i ſcrinij libelloꝝ vel ſacrarum cognitionũ de qbus traditur.C.de decur.l.vlti.⁊ ð priuile.ſcho.per totum.

g ¶ Super eos.i.exceptores.Accur.

h ¶ Vel.pro etiam.

i ¶ Deputant.i.eligunt.

k ¶ Qui.ſ.eligentes.

l ¶ Curabũt.i.reſarciẽt.

m ¶ Si eis.i.iudicibus.

n ¶ Interpellatio ꝓpter dãnum datũ ab exceptatoribus.Accur.

o ¶ Fiat.propter dãnum datum exactoribus.

p ¶ Curare.ſ.reſarciri.

q ¶ Si võ iudex.ſ.aliqs ex ſupradictis.

r ¶ Opinione.debent eĩ nuntij vſqꝫ ad finẽ cauſe iudici ſuire:vt h.⁊.C.de ſpor.l.j.al's remouentur vt h dicit:⁊ mulctis afficiũtur.nã iudex illuſtris vſqꝫ ad.vj.ſolidos:inferior vſqꝫ ad tres.ſupilluſtris etiã corpales penas poterit inferre:vt.C.de ſpor.l.ij.Accur.

s ¶ Eloquentiſſimorum.ſupradictoꝝ.xij.

t ¶ Iudicare.i.a iudicando.i.deſierit eſſe iudex.

† Tenorẽ huiꝰ.§.poſuit gl.ij.in c.cuꝫ ab oi.extra de vi.⁊ ho.cler.⁊ vide in.d.c.ꝙ clici delegati ad cauſas nõ dñt exigere decimã vl' aliam quotã litis.

v ¶ Pedaneis.ſ.q̃s delegamus ꝑ hãc cõſtitutionem qui.ſ.humiliora negocia diſceptãt.vt.C.de peda.iud.l.placuit.ſ.vſqꝫ ad.ccc.ſoli.vt.ſ.eo.§.audiẽt.Et no.arg.ꝓ donis doctorũ.naꝫ ſi labor eſt in dãno mortalis creſcit egeſtas:vt dicit Cato.Item virtuoſis ꝓmia ſunt danda.vt.C.de ſta.⁊ ima.l.j.Sed quid in alijs iudicibꝰ ordinarijs vel delegatis:Rñ.nõ eſt iure cautũ.ſed dico idẽ qđ in iſtis.vt.ff.de legi.⁊ ſenatuſcõ.l.nõ poſſunt.ſed q2 hmõi aurei in vſu nõ ſunt ventũ eſt ad ꝯſuetudines vt alicubi decima:vt Bononie in cauſa ꝓncipali.alicubi vigeſima in cauſa ap.vt Bononie alicubi medialis:vt fit in iuriſditiõibus comitiſſe mathilde:qđ eſt valde iniquũ:vt in fi.huius.§.

x ¶ Deputata.i.delegata ab imperatore vel papa.Al.

y ¶ Ab vtraqꝫ.nũquid q̃libet duos dabit̃:qdã ſic.qdã ꝙ vnũ tm̃.ꝓmũ videt̃ verius ex vi dictionis ab vtraqꝫ q̃ innuit ꝙ quelibet pars duos det aur.iudicibꝰ cauſarũ.ſecus in adminiſtratore qui nihil dꝫ habere niſi ſuũ ſalariũ.⁊ ſic nõ ob.ſ.de man.pn.§.oportet.col.iij.⁊.ſ.vt iudi.ſine quoquo ſuf.§.volumus.⁊.ſ.iuſiuran.§.viro quoqꝫ.col.ij.

z ¶ Quibuſdã.i.clericis.vt.C.de epiſ.⁊ cleri.l.oẽs.⁊.§.verũ.⁊.§.in hac võ.que loquit̃ de alijs clericis.ſed de cõſtantinopolitanis loquit̃ lex illa cũ clericis.in fi.hodie ſeruat̃ de clericis qđ dr.j.de ſanc.epi.§.ſportularũ.Itẽ habemus alia exẽpla multa in.C.de fru.⁊ lit.expen.l.vlti.Item pauperibus.vt.ſ.de man.prin.§.deinde.⁊.§.ſit tibi.

a ¶ Hoc autem.ꝙ debeant accipi predicte ſpor.duorum aureorum.

d ¶ Qui.i.de numero pretorũ.xij.alij dicũt hoc referri ad.viij.qui ſũt ſub q̃tuor maioribꝰ de quibꝰ omnibus habes.ſ.eo.§.vetus.⁊ ſm eos hoc ſalarium habẽt tantum minores.

e ¶ Tue.loquitur ꝓfecto pretorio oriẽtis cui mittitur hec conſtitutio.

f ¶ Minuere.dãdo duas li.auri.⁊ ita plus ꝓſtetur priuatis ꝗ̃ fiſco:vt.C.de cad.tol.l.j.in fi.⁊ facit.ſ.de non ali.§.oportet eĩ ⁊c.⁊.ſ.de reſti.⁊ ea q̃ pa.§.j.in fi.col.iiij.

g ¶ Horum.ſ.iudicum.

h ¶ Nobis.ſic.ſ.de man.ꝓn.§.oportet.⁊.ſ.iuſiuran.qđ ꝓſta.§.iuro qꝫ.

i ¶ Legiſlatoribus.vt.ſ.vt iud.ſi.quo.ſuf.⁊ ſi ſibꝰ.

† Cõcor.c.iudices.iij.q.vij.

k ¶ Oportet aũt expenſarum.factarũ a partibus in teſtibus ⁊ aduocatis:vt diximus.ſ.eo.§.nullo.Accurſius.

l ¶ Diſpoſitionum.nam diximus in nr̃is legibus de his expenſis:vt.C.de iudi.l.properandũ.§.ſin autem.⁊ inſti.de pena temere li.§.hec autem.

m ¶ Solo.imo duo noua dicũtur h q̃ olim nõ erãt primũ q2 olim licebat taxare ante ſacrm̃ etiã iam preſtituꝫ:vt.C.de iudi.l.ſancimus.qđ hodie non licebit vt h:⁊ ſic illa corrigitur:ſed an ⁊ circa ſacramentũ in litẽ erit correctũ qđ etiã poſt preſtationẽ taxatur:vt.ff.de in litem iurã.l.videamus.in fi.Quidã ꝙ ſic.alij dicunt aliud in ſacramẽto in litem ꝗ̃ in hoc expenſarũ.Tu dicas ꝙ quando ſacramentũ defertur rõne incertitudinis non poſſet taxari poſt preſtationem eius:vt hic.⁊ C.vnde vi.ſi quando.ſed ſi ratione affectionis poteſt.vt in dicta.l.videamus.⁊.l.in actionibꝰ.§.j.aliud etiam nouũ hic ponitur ꝙ hodie nõ condẽnatur victus victori in expẽſis niſi iudici videatur:vt quia calũnioſe victum videat litigaſſe vt hic.olim cõtra.vt.C.de iudi.l.properãdum.§.ſinautẽ.niſi in duobus caſibus:vt.C.de epiſco.⁊ cleri.l.omnes.in fine.⁊.ff.de lega.ij.l.qui ſolidum.§.etiam.⁊ niſi in alio quando victor fuit contumax:vt C.de iudi.l.properandum.§.ſinautem ex geſtis.⁊ hoc quod dixit Ir.exceptionẽ facit a regula qua dicitur victus victori ⁊c.contumacia ⁊ iuſta ignorãtia:vel dic ꝙ dicta regula ab initio ſic fuit intellecta etiã ante hanc aut̃.ſcꝫ ſi iudici ſederit:ꝙ nunꝗ̃ debet ſedere in animo iudicis quãdo de calũnia iurant:niſi ſint petite ex promiſſione:nam eo caſu etiam ſi ſit iuratum de calũnia debet condẽnari victus cum ⁊ de iuſta ignorantia etiam iure veteri diceretur:vt.d.l.de lega.ij.qui ſolidum.§.etiam.⁊ de epiſco.⁊ cle.omnes.in fi.et ſm hoc bene ſtabit illo adiecto ſolo ⁊c.quia vnum ſolum adijcietur.

† Cõcor.cũ hoc.§.c.vl.cuꝫ glo.ſup ꝟ.taxatione.in fi.extra de his q vi me.cã.fi.⁊ i.c.finẽ litibus.in fi.glo.magne q eſt ſup ꝟ.expẽſis.de dolo ⁊ ꝯtu.

n ¶ Neqꝫ videri.Not.mirabile verbum pro allegantibus.nam ſemper lex mitior eſt ꝗ̃ iudex poſſit eſſe vt hic.et.ff.de arbi.celſus.vnde eius verbis eſt ſtandum:vt.ff.de exerci.l.j.§.igitur.⁊ vbi nõ diſtinguit nec nos:vt.ff.de officio preſi.l.iij.

Lex eſt iudice mitior.

Sua.dicendo

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Sua. dicendo ab expẽſis abſoluo. vel ſi de alijs quibuſdam condẽnauit poteſt dicere de alijs abſoluo.
b ¶ Appellationibus. vt. ſ. de appel. ⁊ de his qui ingre. ad appel.
c ¶ Excuſationibus. i. recuſatiõibus iudicũ: vt. ſ. de exhi. ⁊ intro. §. j.
d ¶ Ut non. vt. ſ. dixi. §. ſancimus. Accurſius.

c ¶ Paſſi. i. litigatores. Al.
d ¶ Eis. i. partibus. al's ei. i. arbitro. ⁊ tũc ſignat̃ ſ. C. de pac. l. pe. ſol. h̃ obſtabit partibus ſuũ delictũ ne ꝯ arbitrũ agãt: lʒ faciat arbiter litẽ ſuã: q2 eũ elegerũt: vt ar. C. de lib. cau. l. ſi filiũ. Sed qd ſi penã ſtipulati ſunt ⁊ iuſiurã. eſt ꝓſtitũ: Quidã rñdent ꝙ nõ valet: vt arg. in hoc. §. ſʒ Joã. ꝯ. q2 forma tñ arbitrij nõ arbitriũ eſt prohibitũ. ſile. ff. de cõdi. ⁊ demon. l. hec ſcriptura. ⁊. ff. de cõdi. inſti. l. q̃ ſub ꝯdi. §. itẽ. ſic ⁊ in m̃rimonio nimia feſtinatio punit̃ ſʒ tamẽ valet: vt. ſ. de reſti. ⁊ ea q̃ pa. §. vl. Item põt iduci gñale vtile per iutile nõ vitiat̃: vt ar. ff. de iure fiſci. l. nõ intelligitur.

rit neutrũ ſumptuũ ſubdere rõni ⁊ ꝓpter negocij forte varietatẽ h̃ ipm decernat ſua[a] ſñia. Omnib⁹ alijs ſup appellationibus[b] ſicuti ꝓdiximus ⁊ excuſationibus[c] ⁊ vt nõ[d] prompte ⁊ cũ neceſſitate fiãt litis conteſtationes ſed habeant xx. dierum inducias: et quicquid aliud iudiciale decernimus in ꝓpria virtute manentibus.

☞ Nõ debet eligi arbiter cũ ſacramẽti religione ne anceps periuriũ incurrat: ſʒ pena debet promitti. ſi ſecus factũ fuerit iudex iudicãs a deo penã patietur: niſi ꝑ ignorantiã eſſet periurus. Ange.

¶ Quia vo† multe q̃dam nobis fiũt interpellatiões eligẽtib⁹ quibuſdã iudices[e] penitus ignorãtes leges ⁊ experimẽtũ ⁊ ꝓne[f] iurãt iudicib⁹ ſe ꝯtẽtos[g] q̃bus[h] neq̃q̃[i] q̃ſpiã q̃libet credat: deĩde ſuadẽt forſan etiã iudicib⁹ q̃ñ ſibi ꝓbere iuſiurãdũ iuris[k] neq3 qd ſit iuſtũ neq3 ei⁹ obſeruatiões ſciẽtib⁹: et merito leſi[l] ipi rurſus volũt examinari[m] negociũ obliti iuriſiurãdi qd iurauerũt cã nobis ſubuerſione[n] digna viſa eſt. ¶ Et q2† cognouimus ⁊ rex experimẽto incautũ[o] h̃ eſſe: ſancim⁹ decetero nullũ fieri oĩno iudicẽ arbitralẽ: et[p] cũ iuriſiurãdi[q] cautione iudicare ne ex hoc in ꝑiuriũ iuitũ incidãt homines ꝓpt iudicũ ignorãtiã ꝑiurare cõpulſi[r]. ſʒ oĩno q iudicẽ aut iudices eligũt cũ pena eligãt eos q̃ten⁹ partes adinuicẽ cocant[s] et neceſſitatẽ habeãt aut contẽte eẽ iudicio: aut ſi retractare voluerit alter det multã[t] ⁊ ſic ſñiam hẽat diſcedere reus ab his q̃ iudicata ſunt: ⁊ ad aliud venire auditoriũ nr̃is iudicibus ſi aditi fuerint exigẽtib⁹ multã: ⁊ his[v] q cã iuſſi ſũt accipe reſtitui ꝓparãtibus: ſciẽtibus his q iudices eligũt: q2 ſi hoc nõ egerint neq3 ſtipulati fuerint penam: ſed eſtimauerint ſufficere ſibi ex iureiurãdo cautionẽ: deinde iudices[x] ſic electi[y] noceant eis ſi quidem ex ſtudio[z] a dño deo penas ꝑiurij ſuſtinebũt[a]. Si autẽ ex ignorantia[b] hoc paſſi[c] fuerint nihil ꝓter iuſiurãdũ erit eis[d] amplius: q2 neq3 ꝑiuriũ volum⁹ ab aliquo inferri: neq3 rurſus litigãtes ſuſtinere dãnũ magnũ ꝓpter iudicãtium ignorãtiã citra iuriſiurãdi reuerẽtiam permittimus. oĩbus ante ſancitis ſiue ex antiq̃ legiſlatiõe ſiue a nobis de cõpromiſſarijs iudicib⁹ aut in arbitris extra tñ neceſſitatẽ iuriſiurãdi in ꝓpria virtute manentibus/ et neq̃q̃ ex hac nr̃a lege nouandis.

☞ Nullus dʒ appellationẽ coram ſe interiectã reijcere niſi ſol⁹ ꝑfect⁹. h. d. Ang.

¶ Nr̃os tñ iudices oĩb⁹ modis ſuſcipe appellatiões[e] ſancimus: ⁊ nulli licẽtiã eſſe penit⁹ hoc repellere preter[f] ſolã tuã eminẽtiã: cui hoc ab initio largit̃ imperiũ retractatiõis[g] introducẽs auxiliũ.

☞ Juſte debẽt iudicare iudices: nõ obſtante aliqua pragmatica ſanctiõe ⁊ appellatiões iteriectas recipere: ⁊ ſi de iure dubitẽt: ꝓncipẽ ꝯſulere debẽt. h. d. Ang.

¶ Ois autẽ iudex ſiue cingulũ[h] hñs: ſiue aliter iudicãs[i] cuſtodiat leges[k] ⁊ ſm̃ eas ꝓferat ſñias: ⁊ vl' ſi ꝯtingat iuſſionẽ nr̃am ĩ mediũ: vel ſi ſacrã formã: vel ſi pragmaticam ꝓcedere ſanctionẽ dicẽtẽ al'r agi: ſequat̃ legẽ[l]. nos eñ volum⁹ obtinere qd nr̃e volũt leges. Si eñ[m] ſub appellatione lis fiat: iudex quidẽ ſuſcipiat modis oĩbus oblatã appellationẽ nihil penit⁹ excuſans in q̃b⁹ oĩno licet[n] appellare: auxiliũ vo circa appellationes[o] oĩb⁹ adiaceat[p] ꝑ qd licʒ leſo ⁊ queri: ⁊ mereri correctionẽ: aut ab his q de appellatiõe iudicant aut a nobiſipſis ſi ad nos ſñia[q] referatur. Si quid† autẽ audiẽtes iudices putauerint eſſe dubium[r]

Arbiter ẽ inſtar iudicis.

e ¶ Judices. i. arbitros q ſimilitudinẽ habẽt iudicis: vt. ff. de arbi. l. j.
f ¶ Prone. i. facile.
g ¶ Contẽtos. i. q' ſtabũt dicto talium arbitrorũ: vt. ſ. in rubrica.
h ¶ Quibus. ſcilicet iudicibus.
i ¶ Nequaq̃ quiſpiã. ſcilʒ ſapiens homo.
k ¶ Juris. q. d. partes iurant ſe ſeruaturas iudicium: ⁊ iudices rite ſe iudicaturos iurant. Azo.
l ¶ Leſi. dic merito leſi q2 eũ ſic elegerũt vel dic leſi. ⁊ ideo merito rurſus ⁊c̃.
m ¶ Examinari. corã iudice ordinario.
n ¶ Subuerſione. i. correctione. Al.
o ¶ Incautum. id eſt male cautum.
p ¶ Et. pro id eſt. Al.
q ¶ Juriſiurãdi. dati ab arbitro ſm̃. B. quod nõ placet: imo ſm̃ Jo. ⁊ ſm̃ M. a partibus. idẽ tñ dicunt ⁊ ſi ab arbitro ⁊ ſic corrigit̃ hic qd eſt in. C. de arbi. l. ne in arbitris. ⁊. l. cum antea. §. altera.
r ¶ Cõpulſi. cauſatiue. qa aut oportebat bonũ ius dimittere aut periurare. Accurſius.
s ¶ Cocant. quidã diſtinguũt an pars nõ veniat ad ſñiam audiẽdã: ⁊ tũc cadat in penã: an al's citat⁹ ⁊ tũc nõ cadat: vt. ff. de ar. diem. §. ſi qs. qd reprobo: q2 ſiue ĩ medio ſiue in ꝓncipio ſiue in fine nõ pareat cadit in penaʒ vt hic. ⁊. ff. de arbi. nõ ex oĩbus. ⁊. ff. ſi quis ius di. nõ ob. l. j. in prin.
t ¶ Det mulctam. i. penã certam ꝓmiſſam improprie ponit̃: vt. ff. de v̉bo. ſig. l. ſi qua pena eſt. ⁊ no. ꝙ hec litera videtur loq in actore qui nõ vult parere ſententie pro reo late. nã ſoluit penã ⁊ redit ad actioneʒ ſuã. Sed qd ſi reus non vult parere nũquid actor ⁊ penam petet ⁊ rem: Uidetur ꝙ nõ: vt. ff. de excep. doli. apud. §. labeo. ⁊. ff. de pac. reſcriptum. §. ſi pacto. Sed tamẽ dico contra: quia hec pena nõ loco rei ſuccedit ſed loco inobediẽtie facte arbitro. ꝓdicta autẽ loquũtur q̃ñ loco rei vt ꝓmittis codicẽ. ⁊ ſi nõ: ꝓmittis decẽ quo caſu non debẽt vtrũq3 vt dixi niſi actũ eſt: vt. ff. de trãſac. qui fidẽ. hec eadẽ ecõtra dicas in reo: quia ⁊ penam petere põt ⁊ ſui iuris defenſionẽ nõ amittit. Itẽ qd ſubijcit ꝙ poteſt ad iudicium aliud venire. hoc eſt verũ iam finita cauſa corã arbitro per ſñiam. Sed qd ſi ea pẽdente agat: Rñ. ⁊ tũc poteſt: vt. j. de ap. §. j. ſʒ cadit in penã quaſi arbitro nõ pareat: vt. ff. de arbi. ſed ſi in ſeruũ. §. fi. ⁊. l. ſeq. in prin. ⁊ ſoluitur cõpromiſſum: vt. ff. de arbi. ſi quis rem.

† Cõcor. c. dilecti. filij. glo. ſup verbo compromiſſo. poſt medium.

† Ex h. §. ẽ tracta autẽtica q̃ eſt ſuper. l. ne in arbi. C. de recep. arb. ⁊ incipit decernit ius nouum.

e ¶ Appellatiões. * No. ꝙ tenet̃ iudex recipe ap. vt hic. ⁊. j. vt nulli iud. §. illas. ⁊. ff. de ap. re. l. ſicut. ⁊. C. de ap. l. iudicib⁹. niſi in caſu: vt in prefe. preto. oriẽtis cui dirigitur hec ꝯſtõ qui recipe non tenet̃ ap. ſʒ ſupplicationẽ: vt ĩ fi. §. ⁊. C. de ꝓci. ĩpe. of. l. ſi qs aduerſus. ⁊ niſi in caſib⁹ duob⁹ q ſunt. ſ. e. §. audiẽt. in fi. ⁊ niſi ĩ q̃tuor caſibus vt a ꝓncipe. itẽ a ſenatu. et q̃ñ remota ap. fuit cã cõmiſſa. ⁊ q̃ñ ꝑtes ab initio remiſerunt. vt. ff. a q̃b⁹ ap. nõ li. l. j. Iteʒ nõ recipit̃ ſi appellat debitor ꝓncipis: vt. C. quorꝫ ap. l. abſtinẽdũ. Itẽ in iudicio momẽtanee poſ. vt. C. de momẽ. poſ. l. j. Iteʒ a noĩatione tutele vel cure: vt ĩſtit. de excu. tu. §. q autẽ. Itẽ poſt decẽ dies: vt. ſ. de ap. §. j. Item ab interlo. vt. C. quorũ ap. l. añ. Itẽ ab executore niſi excedat modum: vt. ff. de app. l. ab executore. ⁊. C. quorꝫ ap. l. ab executore. Itẽ quidã criminoſi appellãtes non audiunt̃: vt. C. quorꝫ ap. l. ij. Item in alijs ſi interſit cito puniri: vt. ff. de ap. cõſtitutiones. Itẽ raptor virginis nõ appellat: vt. C. de rap. virg. l. j. ſin autẽ. Accur.
f ¶ Preter tuam. o prefecte pretorio orientis.
g ¶ Retractationis. per ſupplicationẽ: vt tu ipſe retractes. Accur.
h ¶ Cingulum. i. adminiſtrationem.

* Concor. gl. vnica. in c. inter cetera. extra de appel.

† Cõcor. in c. intimaſti. cũ glo. vnica. extra de appel.

v ¶ Et his. litigatoribus.
x ¶ Judices. id eſt arbitros.
y ¶ Electi. cum iureiurã. a litigatoribus ⁊ ab ipſis dato. Al.
z ¶ Ex ſtudio. ſcʒ male iudicant. Al.
a ¶ Suſtinebunt. vt. C. de reb. credi. et iureiurãdo. l. ij. et. ſ. ſcenicas nõ ſolum fide. §. j.
b ¶ Ex ignorantia. ſcʒ iudicum.

i ¶ Judicans. i. cingulum non habẽs: vt ſunt magiſtri ſcholariũ ⁊ illi qui ſunt electi a conſulibus vel ſenatu. Al.
k ¶ Leges. ⁊ ſm̃ eas iudicet: non al's vt hic: vt. C. de ſenten. l. nemo iudex. ſed quidam ſupplent hic prout ſibi videbitur vt diximus. ſ. iuſiuran. quod pre. §. et equus.
l ¶ Legem. ſ. priorem. vt. j. in medio litis non ſi. ſa. for.
m ¶ Si enim. reuertitur ad precedentem caſum.
n ¶ Licet. nam q̃ñq3 non licet. qd dic vt. ſ. proxi. §. diximus. Accur.
o ¶ Appellationes. non faciẽdas in certis caſibus: vt. ſ. proxi. no. Uel dic circa appellationes factas: vt ille contra quem appellatur defendat ſuum ius. Accurſius.
p ¶ Adiacet. i. iacet vt non detur auxilium.
q ¶ Sñia. a qua eſt appellatũ. vel ſñia dicenda in cauſa appellationis.
r ¶ Dubiũ. de iure quo caſu põt cõſulere ſuperiorem. aut de facto quo caſu non poteſt: vt hic. et. ff. de iudicijs. l. eum quem. §. iudicibus. aut gratia vitandi odij: ⁊ tunc non licet: vt. j. vt iudi. non expe. ſa. iuſ. §. inhibemus. nam ſufficit ⁊c̃. vt. ſ. de mã. princi. §. patrocinia. niſi fiat quia non habet poteſtatem iudicandi: lʒ cognouerit de cauſa: vt. ff. de offi.

UNIVERSIDAD DE

procon.solent.⁊.l.ſi quid.⁊.C.ad.l.corne.de fal.l.vbi.
a ¶ De his.ſcʒ dubijs.
b ¶ Iuſta.ↄcordat.hic ꝓpheta dicēs in pſalmo.Iuſte iudicate filij ho minū.paueant igiť iudices in ſentētijs ferendis ne illos abſoluāt qui ſunt ↄdēnādi.vel eos dānēt ꝙ ſunt abſoluēdi.Al.qꝛ nō mag̃ iudicāt ꝙ iudicabūtur: vt.C.de iudi.l.rem nō nouam.
c ¶ In imperiali.ſ.in lateranenſi palatio.
¶ Ut clerici apud proprios epiſcopos.
d ¶ Plurimas. Et reliquo. repe te de.
e ¶ Sacerdotio.vt.ſ.quo.opoꝛ.epi.⁊ re.cleri.ad ec.
f ¶ Monachis.vt.ſ.de monachis.col.j.
g ¶ Agētes.ſ.faciētes legem de monachis.vt.ſ. apud quos opoꝛ.cau.di. mo.⁊ aſſi.ꝑ totū.col.vj.
h ¶ Quibus.ſ.legibus.
i ¶ Reuerendiſſimis.ſcʒ alijs ꝙ monachis.
k ¶ Hoc dare.ſ.iubemꝰ.
l ¶ Ut ſi quis.ſubaudi.et ideo damus in hūc modum vt ſi quis ⁊c̃.
m ¶ Pecuniariaʒ.large accipe ſm Jo.i.non criminalē.vt arg.ff.de vbo. ſig.l.pecunie.
n ¶ Archiepm.ſi imediate archiepiſcopo ſubeſt. alś ſub epo:ſʒ executionī mādaꝛ ꝑ ciuilē iudicē. vt.ſ.de ſan.epiſ.ſ.ſi quis cōtra aliquē.col.ix.
o ¶ Ex nō ſcripto.ħ eſt ↄ regulaʒ q̄ eſt.C.de ſen.ex peri.re.l.fi.Sʒ ſpāle ħ et in alijs caſibus q̄s dic vt dixi.ſ.vt iud.ſi.q̄.ſuff.ſ. neceſſitate.Sʒ hodie per ↄſiliū lateranū aliter eſt quia i ſcriptis ferēda eſt ſnia etiam in clericis. vt ex̃ de proba.qm̄ cōtra.
p ¶ Miniſterio.vt hic.et C.de epiſ.⁊ cle.l.oēs qui vbiqꝫ.in ꝑn.imo ſi ↄtrafecerit amittit cām iure cano.✠ vt.xj.q.j. c.inolita.⁊ idē ſm leges.vt.C.ō iuriſdi.om.iudi.l.in criminali.⁊ idē ꝓbaꝛ ꝑ legē Federi.vt.ſ.de ſta.cōtra li.ec.ſ.j.col.x.
q ¶ Sine dānis.id eſt ſine diſpēdio geſtoꝝ ſportule tū pſtanꝛ.vt.ſ.ō ſan.epiſ. ſ.ſportularum.q̄ eſt ↄ.et ſic no.qꝛ rōne pſonarum parciꝛ in expēſis vbi alś nō parcereꝛ.C.de ſacroſanc.ec.auť.hoc ius.et.ſ. de man.ꝑn.ſ.ſit tibi.
r ¶ Formam.i.ſententiā.
s ¶ Cauſe naturam.vt qꝛ liberalis eſt.vt.C.de peda.iudi.l.ij.vel qꝛ añ fuit aduocatꝰ eius cauſe.vt C.de aſſeſ.l.fi.et.ff.de iuriſ.om.iudi.l.ꝓtoꝛ.vel qꝛ eſt cognatꝰ agētis actiōe iniuriarū.vt.ff.de iniur. l.lex coꝛ.vel qꝛ ab eiꝰ ſententia de ħ facto fuit appellatum.vnde ipſe cauſam appellatiōis cogno

† Cōcoꝛ.cū pun.huius auť.c.ſi clericus cū gl. j.vbi bone cōcoꝛdātie. extra de fo. ꝯpe.⁊.c.cuʒ ſit eo.ti.

✠ Facit ad hoc.c.albericus.cū gl. j.eᵹ ō teſti.

Expenſis qn̄qꝫ rōne pſone parcitur.

Iudex qbus caſibus nō cognoſcit de cā appellationis.

damꝰ eis licentiā de his ᵃ nūtiare nobis ⁊ ↄſulere nos vt diſcant q̄ neceſſaria ſunt:⁊ ita qō agēdum eſt explicent ⁊ faciāt iuſta ᵇ ſimul ⁊ rationabilia iudicia.¶ Tua igiť eminentia que placuerunt nobis ⁊ ꝓpter noſtroꝝ ſubiectoꝝ vtilitatē geſta ſunt:hic ⁊ i imperiali ᶜ proponat baſilica ⁊ in alijs partibus noſtre regie ciuitatis:vt vniuerſis hoc fiāt manifeſta:⁊ diſcāt quia per oīa nobis cura eſt coꝛuʒ vtilitatis pariter ⁊ equitatis.

¶ Ut clerici apud ꝓprios epos primū ↄueniant:⁊ poſt hoc apud ciuiles iudices. Titu.xj.

¶ Clerici debent ab epo ſub quo ſunt ↄueniri ⁊ ex nō ſcripto ⁊ celeriter debet eps ferre ſniam:ſed ſi cauſe natura ſit talis propter quā eps decidere non poſſit qꝛ forte infirmitate grauatus:tunc iudices ſeculares poſſunt adiri ⁊ hoc in cauſis mere ciuilibus:in criminalibus autē iudex ciuilis cognoſcet ⁊ in ꝓuincia preſes ⁊ cauſas infra duos menſes terminabit:⁊ ſi clericus pena ſit dignus:per epm ſacerdotali dignitate ſpoliabitur.de eccleſiaſticis vero criminibus ſolus epiſcopus debet cognoſcere.hoc dicit Ange.

Idem.a.Jo.pre.pre.g̃lioſiſſimo ſcdo exↄſuli oꝛdinario ⁊ pᵗcio.

Plurimas † ſacras ↄſcribētes leges ⁊ de deo amabilibꝰ epiſcopis ⁊ reliq ᵈ omi ſacerdotio ᵉ necnon de reuerendiſſimis monachis ᶠ et nuper hoc agentes ᵍ in qbus ʰ volumꝰ reuerēdiſſimos monachos apud ſolos ciuitatis epos ſub qbus ſunt monaſteria ↄuentiōes ſuſcipere petiti ſumus a Menna deo amabili archiepo huius feliciſſime ciuitatis ⁊ vniuerſali patriarcha reuerēdiſſimis ⁱ clericis hoc dare ᵏ priuilegiuʒ.vt ſi quis ˡ habet aduerſus eos quālibet pecuniariaʒ ᵐ cauſam.prius ad deo amabilē archiepiſcopuʒ ⁿ pergat ſub quo cōſtitutus eſt ⁊ interpellet eum ⁊ ex nō ſcripto ᵒ iudicium mereaꝛ.⁊ ſi hoc fiat nec inquietet eum:nec trahat ad auditoria ciuilia:neqꝫ a ſacro eū vacare faciat miniſterio ᵖ:ſed ex nō ſcripto examinetur negocium ſine dānis ᵠ:⁊ accipiat formam ʳ forſan etiā ſcriptam ſi hoc quoqꝫ partes voluerint ⁊ popoſcerint:⁊ libereꝛ alterutro certamine. ¶ Si vo aut ꝓpter cauſe naturam ˢ aut ꝓpter quandā forte difficultatem ᵗ non fuerit poſſibile deo amabili epo decidere negociū:tunc licentiam eſſe ⁊ ad ciuiles iudices pergere:

et priuilegijs omnibus cuſtoditis q̄ reuerendiſſimis clericis ſacere pſtant cōſtitutiōes/⁊ litigare et examinationē fieri/et terminū imponi liti:⁊ ita liberā fieri cauſam clariſſimis iudicibus ᵛ ſm noſtras ↄſtitutiōes vel leges ſtudētibus cū magnanimitate ⁊ velociter lites decidere: vt nō ꝓpter hmōi cauſas ſacris amoueantur obſequijs:⁊ cum oporteat deum placari ˣ ⁊ decentia a ſacerdotibꝰ agi auditorijs detineātur et illis turbis ʸ:atqꝫ inherētes tumultu litigātiū aīabus ᶻ.¶ Si tñ de criminibus ᵃ ↄueniaꝛ ſi quidē ciuilibus:hic ᵇ quidē competētes iudices in ꝓuincijs aūt carū preſides ſint iudices:nō trāſcendente lite mēſium duoꝝ ſpatiū ex quo litis ↄteſtatio fit:quatenꝰ breuis ᶜ imponatur cauſe terminus. ¶ Illud palā eſt ſi reum eſſe putauerit eū qui ↄuenit ꝓuincie pſes:et pena iudicauerit dignum:prius hunc ᵈ ſpoliari adeo amabili epo ſacerdotali dignitate et ita ſub legum fieri manu ᵉ. ¶ Si vo eccl'iaſticū ᶠ ſit delictū egēs caſtigatiōe eccleſiaſtica et multca: deo amabilis eps hoc diſcernat nihil cōmunicantibus ᵍ clariſſimis ꝓuincie iudicibus.neqꝫ eniʒ volumus talia negocia omnino ſcire ʰ ciuiles iudices:cū oporteat talia eccl'iaſtice examinari:⁊ emēdari animas delinquentium per eccleſiaſticaʒ multcā:ſm ſacras ⁊ diuinas regulas q̄s etiā † nr̃e ſeq ⁱ nō dedignātur leges.¶ Si vo qdā prius cōteſtate ſunt lites ᵏ he maneant in ipo ſchemate velocē accipientes finē oībus q̄ iam a nobis ſancita ſunt ſiue ſup ſctiſſimis eccleſijs: ſiue ſup deo amabilibus epis:ſiue ſup clēricis:ſiue ſup monachis propriam virtutē habentibus ˡ. Tua igiť eminētia q̄ placuerunt nobis et per hāc ſacrā declarata ſunt legē per programata ꝓpria manifeſta faciat vniuerſis ⁊ in ꝑpetuum ſtudeat cuſtodiri.

¶ De conſanguineis ⁊ vterinis fratribus. Titu.xij.

¶ Si fratre premortuo ſuperſunt fratres ex vtroqꝫ latere coniuncti:tunc conſanguineis tantum vel vterinis tantum preferūtur hi qui ex vtroqꝫ ſunt coniuncti parente.hoc dicit Angelus.

Idem.a.Joā.pre. cō.oꝛ.ac patricio.
Ut vndiqꝫ natura nouitatibus vtēs ᵐ (ocīū eſt ⁿ iā i legibꝰ

ſcere non poteſt.vt.C.de ap.l.eos qui.Accurſius.
t ¶ Difficultatem.quia infirmus.idem etiam ſi nō faciat plenam iuſtitiam.vt.ſ.de ſan.epi.ſ.ſi quis aūt pro pecuniaria.Idem ſm.l.ſi renūtiauerit ſuo priuilegio.vt.C.de pac.l.pe.ſed iure canonum renuntiare nō poteſt.vt extra de foro compe.ſi diligenti.
v ¶ Iudicibus.ſupradictis ſcʒ.
x ¶ Placari.petūt enim veniā ꝑ ſubditis ⁊ orāt: vt.C.ō ſum.trini.l.inter claras.⁊ facit.ff.de arbi. nō diſtinguemus.ſ.com promiſſo.⁊.C.de epiſco. ⁊ cle.oēs qui.in prin.
y ¶ Illis turbis.ſcʒ detineantur.
ʒ ¶ Animabus.ſcilʒ detineanꝛ in hac ciuitate cōſtantinopoli.Accur.
a ¶ Si tñ de criminibus. ciuilibꝰ.q.d.nō canonicis ſiue eccleſiaſticis.naʒ de eo dicit.ſ.ꝓxi.
b ¶ Hic.i.in hac ciuitate conſtantinopoli.
c ¶ Breuis.i.cito vſqꝫ ad duos mēſes vt dixit regulariꝛ aūt ciuiles triēnio: crimiales biēnio durāt. vt.C.de iudi.ꝓperandū. et.C.vt intra cer.tēp.l.fi.
d ¶ Hunc.ſ.clericum.
e ¶ Manu.hic no.mirabile.qꝛ abſoluere pōt irrequiſito epo ſed non cōdēnare:vt hic dicit.vt et alias.C.vbi ſena.vel cla. l.ij.ſ.ſedendi.qō eſt contra regulā que dicit nemo qui cōdēnare nō pōt abſoluere poteſt.vt.ff.de regu.iur.l.nemo.
f ¶ Eccleſiaſticum. vt de articulis fidei vel ſimonia:et hoc ſi clerico infeꝛaꝛ.ſi aūt laico:tūc ⁊ preſes cum epo.vt.ſ.de mā. ꝑnci.ſ.ſi vo canonū.col. iij.que eſt cōtra.Accur.
g ¶ Cōmunicantibꝰ.i.nō cognoſcētibus cum epo de hoc crimine.
h ¶ Scire.Not.interdici aliqd ſcire.vt.C.de ma.⁊ math.l.culpa.
i ¶ Sequi.hoc verbo cōcordat.ſ.de mona.ſ.fi.⁊ vt decer.ſit numerus.i.ſi. col.j.⁊ expone vt dixi.ſ.ō eccle.ti.ſ.fi.
k ¶ Lites.ſ.tpe huius.l.
l ¶ Habētibus.ſic et alś cōfirmanꝛ talia.vt.C.de epiſ.⁊ cleri.l.priuilegia. ſ.omnes.Accur.
¶ De conſanguineis et vterinis fratribus.
Multis vndiqꝫ natura.
m ¶ Utēs.quia facta mutanꝛ ſm curſuʒ nature.vt.C. de vete.iur.enucle.l.ij.ſ. ſed quia.et.ſ.de nō alie. ſ.alienatiōes.in fine.ſ. non aūt ius nature mutatur.vt inſti.de iur.natu.ſ.pe.⁊ ad hoc facit.ſ. qui.mo.na.effi.le.in ꝑn. col.vj.Accur.
n ¶ Dictum eſt.interpoſitio eſt.Accurſius.
Dicitur.

Abſolui poteſt qs epo irreqſito.

† Cōcoꝛ.c. vlt.in fi.extra de ſecū. nup.et in.c. j.extra ō no ui ope.nū.⁊ i clemē.de cleri.de iudi.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a ¶ Dicitur. ſcꝫ hoc.
b ¶ Sua. i. donec vtiť nouitatibus qd̄ facere ſuūz. ſcꝫ nature eſt. vt in ꝑn.
c ¶ Operatur. ſcꝫ naturaliter. Accur.
d ¶ Et. pro id eſt.
e ¶ Et qui. ſcꝫ nos.
f ¶ Duxit. hic eſt caſus quē ſolū ponit hec cōſtitutio ⁊ ſoluit per arg. vt j. eo. §. vl. ⁊ §. plurima.
g ¶ Illa. ſ. prima.
h ¶ Aliam. ſ. ſecundam.
i ¶ Cōſanguinei. eius ſcꝫ viri qui ſunt nati ex eodem patre tantum.
k ¶ Uterini. qui ſunt nati ex eadē matre tantū.
l ¶ Uterinos. q ſunt nati ex eodē patre ⁊ matre.
m ¶ Fuit. vt dictum eſt.
n ¶ Ab ea. ſ. queſtione.
o ¶ Opinari. No. mirabile verbū: quia pauca ſapienti dicas ⁊ multa intelligit. vnde etiam diciť ꝙ potentiſſima pars eſt principiuꝫ quaſi ꝓceſſus ſit facilior. vt. ff. de origi. iur. l. j. Accur.

Sapienti pauca dicēda ſunt

p ¶ Queſtio. ex themate promiſſo nūc queſtionez elicit. Accur.
q ¶ Legitimiſ. quādo vterini frēs vocātur cū conſanguineis fratribus ad ſucceſſionem premortui fratris. vt. C. de legi. he. l. vlti. §. ſed nec.
r ¶ Prolem. ⁊ erant conſanguinei tantum.
s ¶ Maternam. et tantū vterini erant.
t ¶ Uenerat. i. veniſſet.
v ¶ Fecerat. i. feciſſet.
x ¶ Honorati. i. hēdes īſtituti q honorati dn̄r. Ac.
y ¶ Et. pro id eſt.
z ¶ Mortes. ſunt eīm due naturalis ⁊ ciuilis vt deportatio: vt. ff. de ꝯtrabu. l. j. in fi. Accur.
a ¶ Uult autē. ſolutio q̄ſtionis. Accur.
b ¶ Meliores. hic diſtingue. qꝛ aut ſunt vtrinqꝫ ꝯiuncti tm̄: aut ſoli ꝯſanguinei: aut ſoli vterini: ⁊ his trib⁹ caſibus eq̄liter admittunť vnicuiqꝫ bona euenerūt. vt. j. d̄ here. ab inteſt. §. ſi igiť defunctus col. ix. aut conſanguinei tm̄ cū illis q ſunt vterini tm̄: et, tūc in bonis q̄ſitis a defūcto fratre dico idē ꝙ equalr̄ admittūtur. et agnatio ⁊ cognatio hodie ſit eq̄lis. vt. j. de here. ab inteſt. §. ſi vō neqꝫ fratres. ſec⁹ in his q̄ habuit a patre tātū vel a matre tātum. qꝛ tūc ꝓfertur ille qui ex eo latere ſibi erat ꝯiunctus. vt. C. de leg. here. l. de emancipatis. nec dico eſſe correctā. d. l. de eman. per predictū. §. et ſi vero neqꝫ fratres licet hoc dixerit. P. nam ⁊ ꝑ eandē aut. de here. ab in⸗

† Ex h. §. extracta ē autētica q̄ eſt ſup. l. ſancimus queād modum. C. cōia de ſucceſ. et icipit ita que mortuo.

Fratres adinuicez varie ſuccedunt.

hoc ſepe proemiſi: dicitur[a] autez ⁊ iterum donec illa que ſua[b] ſunt operatur[c]) ad opus multaꝝ noſ ꝓtrahit legū. Legitimas eīm et[d] cognatiuas ſucceſſiōes dicūt qui dē nobis ⁊ veteres ⁊ qui[e] ex antiquiſſimo iure hec ſumētes deſcēderūt vſqꝫ ad nos q plurima horū correximus. ¶ Peruenit autē ad nos aliqd tale. Duxit[f] quidaz vxorē: ⁊ filij ex eadē ſunt nati: deinde moriente illa[g] duxit rurſus aliā[h] ex qua nati ſunt filij ei: prioribus ꝯſanguinei[i] ſolū nō tm̄ vterini[k]. deinde etiā tertiū introduxit matrimoniū: feciteqꝫ filios ex ea: poſt mortē vō ei⁹ ad ſcdm mulier deſcēdit virū ex quo alios fecit filios: his qui ex ꝑore viro fuerāt vterinos[l] ſolū nō tm̄ ꝯſanguineos: moriēte igiť matre/ poſtea mori vnū fratrē ex tertio matrimonio ꝯtingit ſine filijs ⁊ ſine teſtamēto multos frēs relinquētē: alios autē quidē cōſanguineos: alios autē vterinos: alios vō ſimul ⁊ ꝯſanguineos ⁊ vterinos ⁊ q̄ quidē adinuēta eſt nature nouitas talis quodāmō fuit[m]. licebit aūt tali principio dato nobis ab ea[n] ⁊ alios quoſdam opinari[o] caſus tale aliqd ꝓferre valētes ſiue morte viri: ſeu morte mlieris: ſeu alia legitima ſeparatiōe nuptijs diuerſis hoc faciētib⁹. Queſtio[p] igiť illa erat ſi ad mortui fratris hereditatē oportet oēs vocari ⁊ conſanguineos ⁊ vterinos: ſimul quidē ꝯſanguineos: ſimul autem vterinos fratres. ¶ Quia igitur † cōſiderantes leges oēs quas cōgregauimus: ⁊ veteres oēs ⁊ noſtras hmōi non inuenimus emerſiſſe queſtionē: cōgruū eſt eā ſero tandē refrenare lege ⁊ ꝯſiderare quia fratribus ſunt ad defunctū alijs qdā cognationis iura q̄ nos legitimis[q] copulauim⁹: alijs aūt hoc ipō legitima. cōicabāt eīm aliqui ei circa paternā ꝓlē[r] ſicut alij circa maternā[s]: alij aūt illud pure habebāt ⁊ lege ⁊ natura iuuāte ſe eo ꝙ ex hiſdē erāt ꝓcedētes matrū finibus: eratqꝫ eis patris ſemē vnū: ⁊ vndiqꝫ veluti quoddā ſignū eis germanitatis reſplēdebat. Si igiť hmōi frater litib⁹ liberare ⁊ legem ⁊ dubitātes voluiſſet ad teſtamētum venerat[t]: ⁊ ſuā ſnīam fecerat[v] manifeſtā et ꝑ ſcripturam honorati[x] ad hereditatē vocarētur. ¶ Quia vero hoc agere noluit aut nō potuit (multe nāqꝫ ſunt hoī et[y] anxietates inumere et repētine mortes[z]) hec nr̄a lex cauſam determinet. Vult autem[a] hec lex/ ex vtroqꝫ decoratos ⁊ ſimul quidē cōſanguineos: ſimul autem vterinos fratres ad ſucceſſionē morientis meliores[b] eſſe ꝙ̄ illi qui ſolūmodo conſanguinei: aut ſolummō vterini ſint. et[c] nos non faciat heſitare[d] nature varietas: ſꝫ nos hmōi adinuētiones oſtendim⁹ legitimas atqꝫ decernim⁹ ꝑfectiorib⁹ diſtribuētes que meliora ſunt ⁊ minores[e] exequare eis nō patiētes. ¶ Plurima nāqꝫ[f] ad hoc nos inuitauerūt. primū quidē altera nr̄a lex[g] ſi filius moriať filios non habēs: deinde exiſtētib⁹ ita forte maternis reb⁹: aut ex nuptiali: aut etiā ex alia cauſa que nō acquirūtur[h] prius ex hiſdē nuptijs fratres ad hereditatē vocari: deīde ex alijs et poſt hos patrē qd̄ ꝓbatio erat eo ꝙ dudū talia nr̄a legiſlatio[i] cōcepiſſet. nam ⁊ ſi etiā patre exiſtē ſtēte ſuo patri ex his qui ſunt ex alijs nuptijs preponi conſanguineos ⁊ vterinos fratres ꝯtingit: cōſequēs eſt lꝫ pater nō exiſtat: ſꝫ fratres ſolūmō. † preponi his qui ex vno parentū ſolūmodo copulanť morienti eos qui ſilr̄ quidez cōſanguinei: ſilr̄ aūt vterini ſunt. ⁊ his ꝯueniēs erit illō qd̄ dudū[k] ⁊ in maternis ⁊ ī his q̄ ex nuptiali cauſa aut aliter nō acquiranť[l] ſancitū eſt: hoc etiā in reliqs moriētis reb⁹ valere[m] atqꝫ tractari. ¶ Hec igiť lex ī iſto caſu data ſibi occaſiōe ſicuti dictū eſt poſita ſit. Et qꝛ ex trib⁹ mr̄imonijs hoc ꝓceſſit: nouitas nature nihil prohibet: vel ſi qs ponat ⁊ ī duob⁹ ſolūmodo mr̄imonijs vbi alios quidē eſſe ſolū vterinos: alios aūt ꝯſanguineos ſimľ ⁊ vterinos. vel ſi qs extendi dicat mr̄imonia ⁊ adhuc ampli⁹ tale aliquid fieri: et ſic in hmōi caſibus vbi tales quidā introducunť ordines fratrū lex habeat ſuā virtutē ⁊ excludāt duplici vtētes iure eos q vno ſolo vti pn̄t. Si vō nō talis eſt caſus: ſed ſolūmō cōſtituti ſunt vterini aut cōſanguinei: ⁊ moriať aliquis fratrū hic ꝑorib⁹ ſubiaceāt legib⁹[n] q̄ eoꝝ ſucceſſiones diſpoſuerunt. Locum tm̄ hec lex habeat nō ſolū in hoc caſu qui qōnem mouit: ſed etiā in his qui poſtea futuri ſunt. Quo circa ꝑora ſi aut iudicis ſentētia aut pactionū expedita ſunt formis habeant propriā deciſionem huius legis iudicio nō egentia. Tua igiť eminentia que placuerūt nobis ⁊ per hanc ſacram manifeſta ſunt legem per literas proprias declarare cunctis/ et in perpetuum obſeruare feſtinet.

¶ De armis[o]. Titu. xiij.

☞ Princeps arma publica fieri iubet ſed priuatos facere ⁊ vēdere ꝓhibet. cul⸗

teſt. eſt differētia īter eoſ q ſunt vtrinqꝫ ꝯiuncti. ⁊ eos q ſunt ex alio tm̄ latere. vt in. §. ſi igiť defunctus. ⁊ in oīb⁹ his ceſſat hec ꝯſtitutio ſꝫ remanet ſibi loc⁹ in trib⁹ caſib⁹. ſ. qn̄ ſunt vtrinqꝫ cōiuncti cum ꝯſanguineis tm̄. vel qn̄ cū vterinis tantū. vel qn̄ cum ꝯſanguineis tantum. qbus tribus caſib⁹ ꝓferunť qui duplici iure vtunť. vt hic. et. j. eo. §. ſi. ibi excludant ⁊c̄. ſic not. ꝙ due rationes vincunt vnam. vt inſtit. de adop. §. ſed hodie. et. C. de edi. di. adri. tol. l. fina. ibi potiora iura ⁊c̄. niſi vna ſit melior ꝙ̄ due. vt. ff. de inoffi. teſta. l. nā et ſi parentibus. Accur.

Rationes due vincunt vnā.

c ¶ Et. pro id eſt.
d ¶ Heſitare. id eſt dubitare. q. d. non ſit ammodo ꝙ nos dubitemus de tali varietate nature q̄lis iſta fuit. naꝫ legitime diffinimus per hāc legē ⁊ dicimus quid iuris eē debeat. Accur.

† Cōcor. c. vl. cuꝫ glo. ſup ꝟ. funicul⁹. extra de maio. et obedien.

e ¶ Minores. i. quia non tm̄ fratres dicūtur eſſe q ſunt ex vno latere quantum qui ex vtroqꝫ.
f ¶ Plurima nāqꝫ. nō tamen dicit hic niſi vnum: vel dic ꝙ dicit plurima. nam primo caſu proxi. ſecunda ratio ꝑdicta: quia due rōnes vincere debēt vnam. vt. j. dicit. ☞
g ¶ Lex. vt. C. commu. de ſuc. l. fi. ⁊ ſupple q̄ dicit.
h ¶ Acquirūtur. ſ. parētibus quātum ad ꝓprietatem. ſed dūtaxat quātuꝫ ad vſumfructuꝫ. vt. C. de bo. que libe. l. quecūqꝫ. ⁊ C. de bo. ma. l. j. Sed hodie idē eſt in oībus aduētitijs. vt. C. de bo. q̄ libe. l. cum oportet.
i ¶ Legiſlatio. ꝑdicta. C. cōia de ſuc. l. fi. que tm̄ hodie corrigitur cuꝫ pater vocetur vna cuꝫ filijs. vt j. de here. ab inteſ. §. ſi vō cum aſcendentibus.
k ¶ Dudū. vt. C. cōia de ſuc. l. fi. ⁊. C. de bo. ma. l. j.
l ¶ Acquirātur. ſ. parentibus quātum ad ꝓprietatem. Accur.
m ¶ Ualere. nam olim hec ſole patrib⁹ nō acquirebātur: cetera aduenticia ſic. Sed vt hic dicit idem in oībus aduētitijs etiā ſeruari debet. vt dixim⁹ inſtitu. ꝑ quas perſo. no. acqui. §. hoc quoqꝫ.
n ¶ Legibus. que ſunt. vt C. de legi. here. l. de emācipatis. et. C. cōia de ſuc. l. vlti. ⁊. C. de bo. q̄ libe. l. q̄cūqꝫ. et plene dixi modo. Accur.
o ¶ De armis. ¶ Hāc rubricam nō lego. ſed q̄daꝫ in ea noto. Accur.

UNIVERSIDAD DE HUELVA 2010

a Agnũ. Inuocãtes. Nota ſic ſ. de queſtore. in prin. Acc.

Bellum duo mala infert.

b ¶ Patiunt. Nota bellũ duplex maluȝ inferre. vt hic et etiã tertiũ qꝛ facit hoĩes pauperes. vt. C. de cadu. tol. in pꝛ. ⁊. ĩ. e. §. ſi aũt. ibi: dũ tre cultores.

c ¶ Fabricenſij. vel fabricẽſes qui ſunt etiã quidã habẽtes officiũ. ⁊ neceſſitatem faciendi arma cui neceſſitati coꝝ poſteritas tenet. vt. C. de fabri. l. iure. et ad inſtar militũ notã debẽt habere ĩ brachijs ⁊ aliena ꝑdia cõducere colenda non debẽt. vt. C. ð fabri. l. ſtigmata. ⁊. l. fi. in prin.

d ¶ Faciũt. hi deputati q ꝓhibiti ſunt operari.

e ¶ Armamẽto. qꝺ enim auferṫ ab indigno applicaṫ fiſco. vt. ff. de iure fiſ. l. lucius.

f ¶ Inſtruxerint. quia alique inſtruxerunt qui facere ſcit. Accur.

g ¶ Ipis. balliſtarijs vt ⁊ ipi iter publica arma ponant. Accur.

h ¶ Deputati. habebant eñ quoſdã ſibi deputantes ſicut fabricẽſes. Acc.

i ¶ Patrum. i. rectoꝝ. ⁊ no. ꝙ diciṫ pr̃. vñ ſicut pr̃ debet habere filij gubernationẽ: ſic ciuitatis rectoꝝ. et ſic ꝓ opiniõe nr̃a qua dicimꝰ ꝙ ſufficit talez iurare de calũ. lȝ. P. dixerit maiorẽ partẽ vniuerſitatis debere iurare. vt. C. de iura. calum. l. ij. §. qꝺ obſeruari. et. §. hoc etiam. ⁊. ff. de cõdi. ⁊ demon. l. municipibus. ⁊. ĩ. co. §. ſi autem. in fi.

Chartularij ⁊ tabelliones qui dicãtur.

k ¶ Chartularioꝝ. chartularij appellantur qui ſcribũt ĩ chartula publica: qui vulgo tabelliões dicũt. ⁊ no. ꝙ tabelliões eligũtur in hmõi factis.

l ¶ Opinionem. vt. ſ. de mo. §. ordinationẽ. col. j.

m ¶ Deſcriptione. ſ. matricule ſcripturam.

n ¶ Operãtes. ſic. ſ. ð mã. princi. in fi. titu.

o ¶ Cõfeſſionẽ. ſ. ſcripturam in qua cõfitetur.

p ¶ Pecunijs. hoc eſt qꝺ dicimus in ere ⁊ pſona.

q ¶ Negligentẽ. ſ. de mona. in fi. col. j.

r ¶ Cinguli. id eſt dignitatis amiſſione.

s ¶ Cõperientes. ſ. ſcenicas non ſo. et. C. ad. l. iul. de vi pub. l. vlti. in fi.

Armoꝝ appellatiõe quid veniat.

t ¶ Palam. quaſi diceret ꝓhibuit arma ſic in gñe fieri vel vẽdi. nunc ſpecificat. et nota ꝙ alibi largius ſumunṫ arma etiaȝ ꝓ lapide. vt inſtit. de pub. iudi. §. itẽ lex cornelia.

v ¶ Semiſpathia. id eſt tellos autem minores fieri ⁊ vendi priuatis permittit. Bartolus.

Idẽ. a. baſilidi magr̃o officioꝝ.

Magnum deum ⁊ ſaluatorẽ noſtrũ ieſuȝ chriſtũ ⁊ eius auxilium ſemper inuocantes[a]: ſtudemus omnes ſubiectos noſtros quoꝝ regimẽ credidit nobis deus: illeſos ⁊ ſine calũnia cuſtodire: ⁊ inhibere bella/ q̃ ꝑ ſuã cõſiderationem ſuſcipiẽtes aduerſus alterutros operãtur dolores: duplex ex hoc ꝯtra ſe ſuppliciũ inferentes/ tam qꝺ ſibimet inferũt q̃ȝ qꝺ ex legibus veſaniã coꝝ punientibus patiũtur[b]. Uolentes igiṫ huiuſmodi mortibus hoĩes liberare ꝑſpeximus armifacture opus nullũ priuatũ operari. ſolos aũt illos arma facere qui in publicis deputati ſunt armificatorijs: aut qui dicũtur fabricenſij[c]. eos aũt q operanṫ arma nulli vẽdere priuato. ¶ Sȝ neqꝫ q in numeris cõſtituti ſunt armificatores q̊s etiã deputatos appellant qui de fiſco annonas accipiunt permittimus operari aut alicui vẽdere arma: ſed ſolũ diligẽtiã habere armoꝝ milites in numero cõſtitutos in qbꝰ militant. ¶ Si vͦ nouũ aliqd faciũt[d] hoc auferri ab eis: et in ſacro nr̃o ĩferri armamẽto[e] adijciẽdũ ibi repoſitis publicis armis. ¶ Hoc aũt obſeruare volumus ⁊ eos q ĩ ordinibꝰ balliſtarioꝝ ſũt: q̊s ꝑ diuerſas ſtatuimꝰ ciuitates ordinãtes eos ⁊ arma facere: ſciẽtes vt ⁊ ipi ſola publica arma ⁊ ĩ armamẽtis publicis vniuſcuiuſqꝫ ciuitatis recõdita corrigãt atqꝫ renouẽt. Si qui vͦ vnuȝ aliquid armoꝝ ĩſtruxerint[f] h̃ ſil'r ⁊ ipſis[g] inter publica arma p̃ſtent ⁊ nulli alteri penitꝰ vendant: hoc quoqꝫ cuſtodiãt q in balliſtarijs deputati[h] ſunt periculo patrũ[i] ciuitatũ ſub qbꝰ ⁊ ipos balliſtarios ſtatuimus ⁊ publicoꝝ armamẽtoꝝ diligẽtiã atqꝫ cuſtodiã ꝯſtituimꝰ: q̃tenus ſi qui viſi fuerint aut deputati ſunt: aut fabricenſij vendentes arma: ꝓuideant per loca iudices eos ſupplicijs ſubdere. inſuꝑ etiã arma ab his qui ea comparãt ſine pretio auferre ⁊ publico vẽdicare. ¶ Hãc igiṫ gubernãte nos deo cogitationẽ per p̃ſentẽ ſancimus legẽ in nulla ciuitate aut ꝓuincia nr̃e reipu. habere licẽtiam ꝑuatos aut aliũ quẽpiã arma facere aut vendere/ aut q̊libet mercari modo: ſȝ ſolos eos qui inter fabricẽſes referũtur hoc inſtruere et deferre ad ſacrũ nr̃m armamẽtum. et hoc a tua celſitudine ⁊ qui poſt te ſuſceperint cingulũ cuſtodiri ſancimꝰ. Deputãtibus nobis aliquos chartularioꝝ[k] q ſub tua celſitudine ĩ ſcrinio ſunt cõſtituti fabricẽſiũ ꝑiculo: qnqꝫ inter eos ꝓ bonã opinionẽ[l] habẽtes ⁊ oportunos q ⁊ eos q in hac feliciſſima ciuitate ⁊ ĩ alijs ciuitatibꝰ nr̃e reipu. arma faciunt requirentes: ꝓhibeãt priuatos aut etiam alios q̊ſdã citra eos qui deputati ſunt ĩter fabricẽſes armifacture agere cãm: ⁊ in qbuſcũqꝫ cõpererint locis aliquos ꝑuatos hoc audiẽtes hoc auferri: ⁊ fiſci applicari armamẽto. ¶ Si autez inter oꝑarios priuatos artifices oportunos inuenire potuerint: his ſi voluerit ĩ militijs ſtatuere: ⁊ ĩ deſcriptiõe[m] noĩa coꝝ facere ⁊ deſtinare nobis deſcriptionem artificũ: vt ꝑ ſacrũ nr̃m reſcriptũ ĩ illis ſtatuanṫ locis in qbꝰ ſunt publice fabricẽſes: q̃tenus ipſi oꝑantes[n] arma et de fiſco annonas accipiãt. hoc eñ facto ⁊ ſubtiliter obſeruato a p̃dict ꝑſonis licẽtie penitꝰ nulli dabiṫ: neqꝫ ciuitates inhabitãtibꝰ ꝑuatis: neqꝫ villas incolẽtibus ruſticis: armis vti aduerſus alterutros neceſqꝫ preſumere ⁊ ex h̃ plurimos hoĩes occidi: publicas vͦ perire functiones dũ terre cultores vitã amittere metuẽtes fuga ꝓpter timorẽ vtunṫ. Oportet ergo eos q diriguntur a tua celſitudine ex memorato fabricẽſiũ ſcrinio ad ꝓhibẽdos ꝑuatos armoꝝ factiones ꝯfeſſionẽ[o] accipere etiã per loca iudices ⁊ ſubiecta eis officia: ⁊ ciuitatũ defenſores ⁊ patres: quia nihil valebũt decetero hoꝝ que a nobis ꝓhibita ſunt aliquid agere: ſed que per p̃ſentẽ ſancita ſunt legẽ cuſtodient: penã ⁊ in pecunijs[p] ⁊ in ipſuȝ formidãtes caput. ¶ Sancimus eñ iudicẽ magne qdẽ alexãdrie negligentẽ[q] q̃ a nobis ſancita ſunt. xx. auri libras exoluere penã: ⁊ cingulo cadere: ⁊ huius officium ſimiliter auri libras. xx. exoluere penam: ⁊ capitale ſubire ſuppliciũ. aliarum vͦ prouinciarũ iudices dãnum quidẽ. x. librarũ auri ſuſtinere: ſimiliter autẽ ⁊ ipſos caſui cinguli[r] ſubiacere ⁊ eoꝝ officia. Defenſores autẽ ⁊ patres ciuitatũ triũ librarũ auri mulctari pena: ⁊ in capite ſuſtinere periculũ ſi qꝺ tale factũ cõperiẽtes[s] non punierint aut hoc agere valẽtibꝰ nõ nũtient ſed latere ꝑmiſerint. Ut aũt palam[t] fiant q̃ a nobis prohibita ſunt a priuatis ⁊ alijs quibuſdam citra eos qui in ſacris nr̃is fabricenſibus referunṫ fieri: aut priuatis vendi arma. ⁊ hoc ꝑ preſentem legẽ ſignificare curauimus. ¶ Prohibemus eñ ꝑuatos operari ⁊ emere arcus ⁊ ſagittas ⁊ ſpatas ⁊ enſes que vocare cõſueuerunt ſemiſpathia[v]: ⁊ que vocantur ȝanie ſiue lorice: ⁊ contos: ⁊ quolibet modo vel figura factas lanceas[x]. ⁊ que apud hiſauros nominanṫ monocapia ⁊ appellatos ſitinnos ſeu miſſilia: inſuꝑ et aſpidas ſiue ſcuta: ⁊ galeas ſeu caſſides: nõ enim iſta alij cuidam inſtruere ſinimus p̃ter eos qui deputati ſunt in ſacris nr̃is fabricenſibus. ſolos autem fieri ⁊ vẽdi a priuatis et priuatis vendi permittimus cultellos minores[y]: quibus nullus in prelijs vtitur. Preſentẽ igiṫ legẽ generalẽ tua[z] celſitudo in hac ꝓponat regia ciuitate: necnon ⁊ per alias ciuitates nr̃e reipub. vt oẽs agnoſcẽtes que placuerũt nobis hec obſeruẽt. ¶ Denũtiamus autẽ futuris preeſſe hmõi cuſtodie chartularijs ex memorato fabricẽſium ſcrinio: qꝛ ex negligẽtia nõ ſolũ pecuniarias ſuſtinebũt penas: ſȝ etiã in corpore ſupplicia patiẽtur ⁊ militia cadent. inſuꝑ nec ipſuȝ vlterius permitti a nobis ſcriniũ in hmõi adeſſe ſolicitudine[a] ſed alijs committi fabricenſiũ curã. Que igiṫ placuerunt nobis: ⁊ per

ſlla arma. Accur.

x ¶ Lãceas. Not. quedam ſunt q̃ vncinũ quoddam habẽt ad capiendos homines q̃ roncee vocanṫ. vt. ff. de vi ⁊ vi arma. l. iij. in prin. Accur.

y ¶ Minores. aptos ad pennarũ tẽperationẽ vel panũ inciſionẽ ſm Al. ex his poteſt colligi ſtatutum de nõ portãdis armis ꝑ ciuitatẽ aliquam.

z ¶ Tua loquitur magiſtro officioꝝ. vt innuit in principio ꝯſtitutionis eiuſdem. Al.

a ¶ Solicitudine. Not. ꝙ ſi tabellio delingt in officio nõ dȝ ammõ poſſe h̃ officiũ exercere. Accur.

Tabellio delinquẽs officio repelli dȝ.

De depoſito.

¶ De depoſito.

a Item nup. In qbuſdã. id eſt ſub qbuſdã conditionibus. Accur.

b ¶ Agant. i. deponentes impleãt ꝯditiones quas implere debent.

c ¶ Impletis. et qñq; nõ impletis cõditionib⁹: vt ff. depoſi. l. j. §. pe. ⁊ C. de peti. here. l. vlti. Azo.

d ¶ Extrinſecus. id eſt ꝓter deponentẽ. deponẽs eñ interdicere poteſt nõ alius vt hic niſi iudex interdicat cũ pſona depoſitarij ſit ſuſcepta ne cũ re aufugiat. vt. ff. q ſatiſda. cogan. l. ſi fideiuſſoꝛ. §. fi. Sed ſcđm hoc nõne ſunt correcte. ll. q̃ dicũt etiam depoſitariũ rei vendicatiõe dño ṽo teneri. vt. ff. đ rei vẽ. l. officiũ. ⁊. ff. depo. l. bõa fide. Quidã ſic. ſz tu dic ſm Io. ꝙ nõ et aliđ eſt velle agere rei vẽdi. ĩ iudicio: ⁊ aliud facere hmõi interdictionẽ ꝙ nõ reſtituat. Accur.

e ¶ Retinere. i. facere teneri: vel differre.

f ¶ Data ſunt * ſ. actione depoſiti. nã prius habetur rõ deponẽtiũ ſi cedũt bonis debitores. vt ff. depo. l. ſi hoĩem. §. j. et §. fi. Itẽ actioni depoſiti cõpenſatio non opponit vt. C. eo. l. fi. j. rñ. Itẽ creſcit in duplũ ꝑ inficiationem in q̃tuor caſibus. vt inſti. de actio. §. rei perſequẽde. nũc aũt datur ad aliud vt nemo ei interdicat vt hic. ⁊ idem dicunt quidam in cõmodato.

* Concor. gloſ. in c. ij ſup ꝓ. cõtra extra de depoſito.

g ¶ Accepturus. id eſt recepturus ſcz deponẽs.

h ¶ Expetere. a deponente: vt defendat eum.

i ¶ Probet. ſ. amiſſoꝛ. vt ff. de pig. actio. l. iij. azo.

k ¶ Cõteſtatio. vt teneat deponenti. vt. j. eo. §. nemini. nõ depoſitario qui tenuit vane.

l ¶ Tertiã. ⁊ hãc dabit ei qui leſus eſt: vt h. ⁊. j. eo. §. nemini igitur. Accur.

m ¶ Res. vt eſtimationis detur vſura.

n ¶ Timore. i. hac pena.

o ¶ Verſandi. i. verſari.

p ¶ Sed totum. q. d. multa ſunt mandata q̃ data ſunt adminiſtratorib⁹ q̃ ſunt. s̃. de man. prin. col. iij. adhuc aũt quedã deſunt q̃ ponit hic: duo ſcz de annona ⁊ de penſione vt ſic dictus tractat⁹ de man. prin. plenioꝛ ſit.

Teſſera quid ſit.

q ¶ Teſſeras. teſſera genus eſt mẽſure qua menſuratur annona. vt. ff. de iudi. ſz et ſi. §. ſi libertis.

r ¶ Occaſio. qđ ideo iniquũ eſt. vt. ff. de tranſact. l. cũ hi. §. ſed et pſonarũ.

hanc legẽ declarata ſunt tua celſitudo ⁊ qui poſtea ĩ cingulũ fuerint operi terminoq; cõtradere feſtinẽt: indignationem noſtram ⁊ ipſi metuẽtes: niſi rem ſic vtilez reipublice cuſtodierint.

¶ De depoſito: et denuntiationibus inquilinorum: ⁊ de ſuſpendenda adminiſtratione panum. Titulus. xiiij.

☞ Non valet denũtiatio ne reddat depoſitũ: vel ne alimenta de publica annona erogãda pſtent: vel ne ſoluat pẽſio domus locate. ⁊ q talẽ denũtiationẽ fecerit punit ad intereſſe creditoris in quo quãdoq; venire poterit totũ depoſitũ. Ang.

Idem aug. Io. pre. pre. ſecũdo.

Item nuper audictib⁹ nobis (hoc qđ impio publice ſedẽtes multotiens agimus) orta ẽ aliqua queſtio quã reſoluim⁹ ſtatim: huiuſmodi ṽo dicentes contingere multa cõi ⁊ generali lege diffinire hoc iuſtum eſſe arbitrati ſum⁹ ſi eñ quis ab aliquo capiat aurũ aut res aliquas depoſiti cauſa in quibuſdam[a] cõditionibus: deinde illi agãt[b] neceſſitatem habeat omne reſtituere aurũ aut res: cõditionibus ſemel impletis[c] ⁊ nulla omnino licentia ſit aliquibus extrinſecus[d] interdictionib⁹ vti/ ⁊ retinere[e] depoſiti reſtitutionẽ: cum ⁊ alia multa priuilegia tam a pcedẽtibus legiſlatoribus q̃z a nobiſipſis data ſunt[f]: licentia eñ eſt prohibenti redditionem cum quidẽ cui creditũ eſt depoſitũ nõ moleſtare. cum ṽo de rebus q̃ in q̃ſtione ſunt qui aurũ aut res aliquas accepturus[g] eſt litem ſortiri et iuſtitiam et legẽ promereri. Sed neq; per hãc cauſam dãnis magnis ſubijciat eũ qui interdictionez ſuſcepit: ⁊ compellat aut defenſiões expetere[h] aut res habere: ⁊ nõ poſſit volũtarie cũ deponẽte benigne agere. qđ ſi tale aliqd egerit (oĩno eñ opz nõ ſola delictorũ nos contẽtos eſſe ꝓhibitione: ſz etiã timorẽ inferre iuſtum trãſgreſſorib⁹) ſiue ꝑditionem ꝯtigerit rerũ aut pecuniarũ fieri ⁊ h̃ ꝓbetur[i]: ſiue aliũ quẽcũq; caſum fortuitũ ipm̃ reſpicere q ꝯteſtationẽ dixerit. ¶ Inſup ẽt ex quo facta eſt hmõi cõteſtatio[k] vſuras pecuniarũ vſq; ad tertiã[l] cẽteſime agnoſcere ꝓhibentẽ accipere ꝓpria: non ſolũ ſi aurũ fuerit qđ depoſitũ eſt reſtitui ṽo ꝓhibitũ: ſz ⁊ ſi alie res[m] ſint vt hoc timore[n] ſtultoꝝ ſimul ⁊ ꝑuerſorũ maligne verſandi[o] in depoſitionibus hoĩes ceſſent. ſz et totũ[p] hoc qđ de mãdatis eſt ⁊ aſpicere ⁊ cõſtituere ſm legẽ ꝓuidim⁹. Videmus eñ frequẽtari hoc in regia hac pcipue ciuitate: ⁊ aliq̊s interdicentes eis qui miniſtrãt publicas annonas ⁊ teſſeras[q] accipiũt ab annonarum prefecto volẽtes ſuſpendi adminiſtrationẽ/ et eos qui ex hoc ſolũmõ forſan nutriũtur defraudari adminiſtratiõe ꝑ quaz ei oĩs tribuit vite occaſio[r]. Huic autem[s] rei ſeuerius ⁊ difficilius illud eſt: multis eñ domos poſſidẽtibus in hac feliciſſima ciuitate imbanchiti[t] non videntur mox futuri ſunt pẽſiones ab inquilinis accipere calũniantur per interdictiones inquilinis dirigentes vt non inferãt eis. Illi ṽo vltro eas ſuſcipiẽtes quidã ꝓpter inopiam forſan comedunt eas[v]: quidã ṽo et exules a magna hac fiunt ciuitate ⁊ decidit oĩno penſionum adminiſtratio his qui ex hoc forſan ſolo nutriũtur ſm ꝙ occurrẽtes in ciuilibus annonis diximus. ¶ Nemini igit dam⁹ huiuſmodi licẽtiam: ſed vnuſquiſq; ſi aliquã habeat cauſaz ad obnoxium ſibi nõ obdormiat[x] in liberalibus[y] aut ex ꝑuerſitate oĩ plenius aſpiret interdictiõibus. cognoſcat eñ qꝛ ſi tale aliqd egerit ⁊ ꝑ occaſionẽ ei⁹ ceciderit aut adminiſtratio[z] panũ aut pẽſionum datio ex hoc accidẽs: ipſe ſuſtinebit periculũ mox[a] ꝙ interdictionẽ inquilinis ⁊ miniſtrãtibus panem miſerit aut ſuſpẽderit annonam. nihil eñ hoꝝ agi oĩno volumus: ſz ex quo interdictiões egerit ſancim⁹ cuz oẽ dãnum ſarcire dño rerũ ſup hoc ⁊ vſurã ⁊ tertiã centeſime agnoſcere pecuniaruz aut rerũ q̃ nõ accipe per eũ is qui ſm hunc modum leſus eſt valuit. Et neq; aliqs opponat defenſiones[b]: qꝛ q pſens eſt ei exactionis dño dãti defenſionẽ[c] aut in depoſitũ aut in alijs recipere rem propriam. nõ eñ oĩbus eſt facile fideiuſſorez prebere noſtris legibus nullam defenſionẽ omnino rataz eſſe ponẽtibus niſi cũ fideiuſſiõe fiat[d]: fideiuſſorem enim oĩno dandum idoneũ non facile neq; poſſibile paſſim eſt. ¶ Et ꝓpterea igit in obſeruãtiã noſtroꝝ ſubiectoꝝ volumus hoc cuſtodiri ammodo ⁊ decetero oĩ tẽpore: vt immortale ſit huius noſtre ſanctionis iuuamen reipub. Indicãt[e] quidem nobis in mentẽ veniẽtes pſentez ṽo legem cõe iuuamẽ noſtris parientẽ ſubiectis. Tua igit eminẽtia q̃ placuerunt nobis ⁊ per hãc diuinam manifeſta ſunt legẽ/ operi effectuiq; tradere et in perpetuum obſeruari feſtinet.

¶ Quib⁹ modis[f] naturales effi-

et. §. ſi in annos.

s ¶ Huic autem. illi vero quibus interdicitur.

t ¶ Imbanchiti. id eſt bãchis nõ ſedentes. qꝛ ſunt abſentes. idem ſi preſentes al's eſt in lr̃a in banchis non vident: et eodẽ modo intelligas: et non eſt vis vtrum ſint abſentes vel preſentes ſz forte ita de facto fuit. ſcilz qđ erant abſentes. Accur.

v ¶ Eas. interdictiones.

x ¶ Non obdormiat. i. nõ differat eum ꝯuenire. nã negligẽtia eſt nociua. vt hic. et. C. de anna. excep. vt pfecti⁹. ⁊ ecõtra diligẽtia fructuoſa: vt h. et. ff. q̃ in frau. cred. pupillus. ☜

y ¶ In liberalib⁹. ſupple ex premiſſis ⁊ nulli aſpirent in liberalibus interdictis ⁊c̃. ſunt enim liberales ideo quia libenter ſuſcipit interdictionem ille cui interdicit vt hic vt per hoc differat ſolutionẽ. vt. s̃. ꝓxi. §. ibi: illi vero vltro ⁊c̃. Alij dicũt in liberalibus. i. in depoſitis que ex liberalitate ⁊ bona fide fiunt.

z ¶ Adminiſtratio. q̃ ſibi omni die fiebat.

a ¶ Mox. i. tunc.

b ¶ Defenſiones. i. nõ exigat depoſitari⁹ fideiuſſores a deponente vel cautionẽ ꝓpter hmõi interdictuz: quia graue eſt vt ſubijcit dare fideiuſſorẽ. vt. ff. vt in poſſ. leg. l. ſi is a quo. §. fi. et puto hunc §. generalem ad oẽs tres caſus hui⁹ ꝯſtitutionis. et ꝑ hoc dico corrigi qđ eſt. C. depoſiti. l. pe. in fi.

c ¶ Defenſionem. i. ſi vult cauere de defendẽdo depoſitarium facultas erit ei dño ſic cauenti ſupple rem propriam recipere. Vel dic econtra quia dicit depoſitarius ſe paratum recipere cautionẽ ⁊ ſupple ⁊ rẽ reſtituere datam in alium modum.

d ¶ Fiat. hoc veruz eſt in pretorijs. ſecus in alijs. vt. ff. de pre. ſtip. l. ꝓtorie. et. l. j. §. iij. et. §. fi. et ideo male allegat hic imperator. Accur.

e ¶ Indicãt. i. ipſi qui venerũt ad nos ꝑ queſtiõe facti. vt. s̃. eo. in ꝓn. ⁊ põt dicere id eſt inducũt nobis in mentem ꝙ faciamus hanc. l. Accur.

f ¶ Quibus modis ⁊c̃.

¶ Differt hec ab illa. s̃. qbus mo. ⁊c̃. qꝛ hec generalioꝛ eſt. vt. j. aut. vt in me. prime col. ibi: bene ſe habet ⁊c̃. Item hic tractat de his q ſui iuris et in ptãte ſunt parentum: ibi de his q legitimi ſucceſſores licet non in poteſtate parentum ſint.